اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۱۷ دی ۱۴۰۱ • ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۷ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۹۹۶ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

مزایده ۵۰۰۰ معدن متروکه شوک بزرگ به طبیعت

معاون محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست درباره مزایده ۵۰۰۰ معدن متروکه گفت: معادن به صورت یکباره و در فاصله زمانی کوتاه نباید واگذار شوند چراکه شوکی به طبیعت کشور وارد می‌شود. به گزارش ایسنا، چندی پیش اخباری مبنی بر مزایده و واگذاری ۵۰۰۰معدن‌متروکه‌به‌شرکت‌های‌خصوصی‌منتشر شد. یکی از فعالیت‌های اقتصادی که به محیط‌زیست...

۲

بازار منگنز داغ می‌شود

بازار باتری‌های منگنز ممکن است در سال ۲۰۲۴ با کسری مواجه شود. به گفته افرادی در صنعت، بازار منگنز با خلوص بالا ممکن است در اوایل سال ۲۰۲۴ با کسری مواجه شود. منگنز یکی از اجزای اساسی فرآیند تولید فولاد، نقش فزاینده‌ای در بازار باتری ایفا کرده است. سولفات فلز یک عنصر تثبیت‌کننده مهم در کاتد باتری‌ها است که به طور گسترده در وسایل نقلیه الکتریکی...

۵

«روزگار معدن» واکاوی کرد

مسیر توسعه اکتشاف

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

علل عقب ماندگی در توسعه صنعت گوهرسنگ

۴

تیترهای روز

الزاماتی برای افزایش بهره وری

کارشناسان معتقدند آنچه با شنیدن اصطلاح بهره‌وری عموما به ذهن متبادر می‌شود، معنا و مفهومی کلی و نه‌چندان دقیق است. در شرح این اصطلاح گفته‌اند بهره‌وری عبارتی است که بعد از انقلاب صنعتی مصطلح شد. در این دوره گسترش و توسعه صنعت صدها نفر را مجبور کرد، با هم کار کنند و در ارتباط مداوم باشند...

۴

راهکارهای برون‌رفت از گلوگاه‌های معدن

معدن یکی از بخش‌های استراتژیک اقتصاد کشور به شمار می‌رود و می‌تواند نقشی گره‌گشا برای مدیریت بحران‌های اقتصادی کشور داشته باشد اما کارشناسان این حوزه معتقدند برای به فعلیت رساندن همه پتانسیل‌های بالقوه این بخش ضروری است که موانع و محدودیت‌های پیش روی آن به‌خوبی شناخته شود...

۷

نسخه جبران عقب‌ماندگی اقتصاد معدنی در مازندران

۶

سرمقاله

کدام بودجه؟

ناصربزرگمهر/مدیرمسئول
management@smtnews.ir
به‌نام‌او‌که‌هرچه‌بخواهد‌همان‌می‌شود

داریم از چه چیز صحبت می‌کنیم؟ از کدام بودجه؟ از کدام درآمدها؟

از فروش نفت و گاز و پتروشیمی و مواد معدنی که سرمایه‌های خدادادی ما هستند و هر روزکم و کمتر می‌شوند و ممکن است به یکی دو نسل دیگر هم نرسند؟

یا از مالیات‌های اجباری از کارگر و کارمند که از این دست می‌دهیم و از آن دست می‌گیریم؟

یا از مالیات‌هایی که از تولیدکنندگان یا کسبه جزء بدون حساب و کتاب دریافت می‌کنیم؟

یا انواع عوارض شهری و گمرکی از خودرو و ملک تا هزینه صدور گذرنامه و شناسنامه و کارت ملی و حتی عوارض خروج از کشور که در جهان بی‌نظیر است یا روی شهریه مهد کودک تا دانشگاه که به‌صورت نقدی از مردم می‌گیریم حساب کرده‌ایم؟

یا شاید هم بودجه را براساس انواع گرانفروشی قبض‌های دولتی آب و برق و گاز و تلفن و موبایل و جریمه‌های رانندگی و بنزین و گازوئیل و امثالهم بسته‌ایم؟

واقعا دست کردن در جیب مردم به‌صورت روزانه، با ایجاد تورم‌های واقعی و مصنوعی تا بی‌ارزش کردن پول ملی برای پرداخت هزینه‌های سربار دولت و مثلا یارانه و امثالهم، تا چه زمانی می‌تواند ادامه پیدا کند؟

ادامه در صفحه ۲

ثبت نام علمی کاربردی واحد ۴۱

ثبت نام کاردانی ۷ تا ۱۷ دی ماه
ثبت نام کارشناسی ناپیوسته ۴ تا ۱۴ دی ماه

دانشگاه جامع علمی کاربردی
پذیرش دانشجو بدون کنکور

ثبت نام در سایت سازمان سنجش
sanjesh.org
اطلاعات بیشتر در سایت دانشگاه
uast.ac.ir

- کامپیوتر علوم داده (کاردانی)
- معماری داخلی (کاردانی و کارشناسی)
- روابط عمومی(کاردانی و کارشناسی)
- مدیریت امور فرهنگی(کاردانی و کارشناسی)
- تبلیغات(کاردانی و کارشناسی)
- مترجمی زبان انگلیسی (کاردانی و کارشناسی)
- گریم (کاردانی)
- مهندسی بافت فرسوده (کارشناسی)
- موسیقی کلاسیک (کاردانی)
- مدیریت کسب و کار (کاردانی و کارشناسی)
- بازاریابی (کاردانی)
- مدیریت اموراداری (کاردانی)
- مدیریت امور دفتری (کارشناسی)

تلفن تماس: ۶۶۷۵۲۰۹۵-۶۶۷۵۲۰۹۱-۶۶۷۵۲۰۹۸
۰۹۱۲ ۲۹۶ ۸۶ ۷۶ - ۶۶۷۵۲۰۹۴
آدرس: خ انقلاب ، بین تالارشهر و تالار وحدت، خ استاد شهریار، پلاک ۱۶

- قابل ترجمه برای مهاجرت
- معافیت تحصیلی برای پسران
- مدرک معتبر از وزارت علوم
- شهریه کمتر از سایر دانشگاه ها

مزایده ۵۰۰۰ معدن متروکه، شوک بزرگ به طبیعت

گروه معدن

معاون محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست درباره مزایده ۵۰۰۰ معدن متروکه گفت: معادن به صورت یکباره و در فاصله زمانی کوتاه نباید واگذار شوند چراکه شوکی به طبیعت کشور وارد می‌شود.

به گزارش ایسنا، چندی پیش اخباری مبنی بر مزایده و واگذاری ۵۰۰۰ معدن متروکه به شرکت‌های خصوصی منتشر شد.

یکی از فعالیت‌های اقتصادی که به محیط‌زیست آسیب شدید و غیرقابل جبرانی وارد می‌کند، معدن کاوی است که از جمله آثار آن می‌توان به آلودگی آب‌های زیرزمینی، جاده‌سازی، تخریب مناطق کوهستانی همچنین از بین رفتن تنوع جانوری و پوشش گیاهی و...اشاره کرد.

به گفته مسعود امیرزاده، فعال و دکتری محیط‌زیست بدون شک تداوم روند فعلی معدن کاوی در کشور غیر قابل جبران خواهد بود چراکه زمانی که یک معدن باز شود و استخراج از آن صورت گیرد، نمی‌توان برای جبران آن اقدامی کرد اما اگر پیش از اقدام به استخراج از معادن برنامه‌ریزی صحیح وجود داشته باشد، می‌توان آثار مخرب ناشی از آن را کاهش داد.

▣ مکاتبه محیط‌زیست با وزارت صمت

حسن اکبری در پاسخ به این پرسش که چه تعداد از ۵۰۰۰ معدن متروکه در مناطق چهارگانه محیط‌زیست قرار دارند، اظهار کرد: ما درباره این موضوع با وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) مکاتبه کرده‌ایم. نکته حائز اهمیت این است که معادن چه در داخل مناطق چهارگانه و چه در خارج آن اگر در فاصله زمانی کوتاه واگذار شوند، شوکی به طبیعت کشور وارد می‌شود که منجر به تغییرات اساسی در اکوسیستم‌ها خواهد شد.

وی افزود: در شرایطی که با تغییر اقلیم و خشکسالی در بسیاری از نقاط کشور هستیم و فعالیت‌های انسانی بر پیکر طبیعت مانند جاده‌ها زخم زده اند، ظرفیت و توان اکوسیستم‌های کشور با آغاز همزمان فعالیت تعداد زیادی معدن کاهش می‌یابد و طبیعت توان خودپالایی و احیای آسیب‌های وارد شده بر اثر تخریب‌ها را نخواهد داشت.

اکبری خاطرنشان کرد: در مکاتبات انجام شده با وزارت صمت، به لحاظ فنی و کارشناسی از آنها خواستیم تا به یکباره این اتفاق نیفتد. به علاوه درباره محدوده معادن نیز استعلام کرده‌ایم. وزارت صمت معتقد است که این معادن در گذشته سابقه‌ای داشتند و برابر قانون این اقدام را انجام می‌دهند. با این وجود ما دوباره با استان‌ها مکاتباتی کرده‌ایم تا برای هرگونه فعالیت و صدور مجوز در داخل مناطق با ما هماهنگی کنند تا اقدامات قانونی لازم را انجام دهیم.

▣ معادن متروکه داخل مناطق چهارگانه محیط‌زیست هستند؟

به گفته معاون محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست به نظر می‌رسد بیشتر معادن خارج از مناطق چهارگانه قرار دارند اما نکته حائز اهمیت این است که بسیاری از زیستگاه‌های خوب حیات وحش خارج از این مناطق هستند.

بدین جهت اگر طبیعت خارج از مناطق چهارگانه مورد دست اندازی قرار گیرد، مطمئنا مناطق حفاظت شده چهارگانه - که مانند جزایر پراکنده هستند - نمی‌توانند تنوع زیستی کشور را حفظ کنند. به علاوه ما با چالش هایی مانند فرسایش بادی و گردوغبار مواجه می‌شویم و در نهایت تمامی این موارد، آسیب‌ها و هزینه هایی را متوجه خودمان خواهد کرد.

▣ تبعات احداث جاده دسترسی به معادن

اکبری نگاه به معادن براساس سطح را غلط انداز دانست و افزود: گاهی وزارت صمت به صورت مقایسه‌ای عمل می‌کند. به عنوان نمونه می‌گوید معادن واگذار شده دو درصد مساحت کل کشور است و این عددی نیست اما به نظر من این نگاه درست نیست چراکه معادن نیاز به جاده دسترسی دارند. فعالیت‌های معدنی با سایر فعالیت‌های انسانی متفاوت است و آن تفاوت این است که معادن غالبا در قلب زیستگاه‌های بکر ما هستند؛ زیستگاه هایی که مامن بسیاری از گونه‌های باارزش ما به ویژه «گونه‌های خجالتی» هستند که به حضور انسان حساسیت دارند و برخورداری از امنیت برایشان دارای اهمیت بسیاری است. وی ادامه داد: سایر فعالیت‌های انسانی مانند توسعه شهرسازی، جاده‌های مواصلاتی، توسعه کشاورزی و... در دل کوهستان‌ها و زیستگاه‌های بکر ما غالبا رخ نمی‌دهند اما معادن درست در دل آنها است. معاون محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست درباره تبعات احداث جاده دسترسی به معادن گفت: با احداث این جاده‌ها، راه انسان به زیستگاه‌های بکر باز می‌شود و ممکن است سوءاستفاده گران مانند شکارچیان، گردشگران یا طبیعت گردان بسیاری از مسائل را رعایت نکنند. حضور آنان برای بسیاری از گونه‌های حیات وحش گوشه گیر - که از فعالیت‌های انسانی دور هستند - به ویژه گربه سانان و برخی گونه‌های با ارزش حفاظتی بالا آسیب زا است. اکبری افزود: جاده‌های دسترسی به معادن خود غالبا کانون‌های خطی فرسایش بادی هستند. اکنون عمده آلودگی هوای کشور به علت افزایش ذرات معلق است. بخش عمده‌ای از ذرات معلق منشا طبیعی دارند و ناشی از فرسایش بادی هستند. برخی کانون‌ها با اندک وزش باد گردوغبار را وارد هوا می‌کنند و بسته به شرایط و اندازه، مدتی را در هوا معلق می‌مانند.

▣ رها کردن معادن، زخمی بر پیکره طبیعت

وی به مشکل دیگر معادن اشاره کرد و توضیح داد: غالب معادن و جاده‌های دسترسی آنها پس از فعالیت معدن رها می‌شوند. برخی معادن نیز فعالیت خود را آغاز می‌کنند اما به علت عدم کیفیت نوع ماده معدنی رها می‌شوند و نه تنها تاثیری در اشتغال و اقتصاد ندارند بلکه اثرات تخریبی بر پیکره طبیعت بر جا می‌گذارند. در نهایت نیز راه ورود برای رفت و آمد انسان به محدوده اکتشاف شده باز می‌کنند. اکبری درباره آسیب وارد شده به پوشش گیاهی بر اثر معدن کاری اظهار کرد: پوشش گیاهی نیز به طور مستقیم از فعالیت‌های معدن کاری آسیب می‌بیند. در ابتدای فعالیت معادن بیشتر جاده‌های دسترسی به آنها خاکی هستند بنابراین با عبور کامیون‌ها گردوغبار به هوا بر می‌خیزد و تا چند ۱۰۰ متر اطراف جاده گردوغبار بر پوشش گیاهی نشست می‌کند. در نتیجهفعالیت گیاهان و پوشش گیاهی منطقه مختل خواهد شد. وی افزود: گیاه و بوته در منطقه اکسیژن تولید می‌کنند، به علاوه مورد تغذیه حیات وحش نیز هستند. بر اثر نشست گردوغبار بر منافذ گیاه کارکرد آن مختل و به یک گیاه بلااستفاده تبدیل می‌شود.

▣ فعالیت‌های معدنی باید متوقف شوند؟

معاون محیط‌زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست درباره فعالیت‌های معدنی توضیح داد: با همه این تبعات ما نمی‌گوییم فعالیت معدنی صورت نگیرد چراکه از ذخایر کشور هستند و باید از آنها استفاده کنیم اما بهره گیری از تمام ذخایر به صورت همزمان ضرورتی ندارد. لازم است به اندازه نیاز فعلی از هر نوع ماده معدنی در کشور بهره‌برداری و پس از اتمام ذخیره معدن، آن مکان را بازسازی کنیم. متولی برداشت از معدن باید آن را بازسازی کند و راه‌های دسترسی به معدن را از بین ببرد و زیستگاه را احیا کند. سپس به سراغ ذخیره بعدی رود. اکبری تاکید کرد: ما نباید به تمامی درخواست‌های معدنی کشور پاسخ دهیم و همه ذخایر را واگذار کنیم. اگر یکباره این اتفاق رخ دهد هیچ حیات وحش و تنوع زیستی در کشور مکانی برای زندگی نخواهد داشت. طبیعت نیز نمی‌تواند زخم هایی که بر پیکر او ایجاد شده است را ترمیم کند.

ارائه‌فرصت‌های‌ساخت‌داخل‌درجشنواره‌ونمایشگاه‌ملی‌فولاد

چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران از ۲۰ تا ۲۲ دی‌ماه امسال با حضور شرکت‌های بزرگ زنجیره آهن و فولاد کشور در هتل المپیک تهران برگزار می‌شود.

به گزارش چیلان، بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به برگزاری چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در ماه جاری، اظهارکرد: وجه تمایز این رویداد با سایر نمایشگاه‌ها و همایش‌هایی که در صنعت فولاد برگزار می‌شود، در ارائه فرصت‌های ساخت داخل توسط شرکت‌های معدنی و فولادی و به‌هم‌رسانی این فرصت‌ها با توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان داخلی است.

وی خاطرنشان کرد: در سه دوره قبلی این جشنواره و نمایشگاه، بیش از ۴۰۰ تفاهمنامه و قرارداد بین فولادسازان و سازندگان داخلی برای استفاده حداکثری از توان ساخت داخل در صنعت آهن و فولاد کشور به امضا رسیده که صرفه‌جویی ارزی حاصل از آن‌ها، حدود یک میلیارد دلار برآورد می‌شود.

رئیس انجمن فولاد تصریح کرد: به واسطه موج فراگیر بومی‌سازی از سال ۱۳۹۷، ارزبری تولید هر تن فولاد از ۷۰ دلار به ۵۰ دلار کاهش یافته و در تلاش هستیم تا افق ۱۴۰۴، این رقم را به کمتر از ۳۰ دلار در هر تن فولاد برسانیم.

سبحانی ضمن دعوت از همه صنعتگران، شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان توانمند داخلی برای حضور و بازدید از این جشنواره و نمایشگاه، خاطرنشان کرد: واقعیت این است که واحدهای تولیدی در زنجیره فولاد باید تمرکزشان بر بخش تولید باشد و در برهه‌ای که امکان تامین نیاز از خارج وجود داشت، به جهت سهولت امر، تامین از خارج انجام می‌شد اما اکنون که شرکت‌های فولادی با محدودیت‌هایی به واسطه تحریم و نرخ ارز مواجه‌اند و نگاه خود را به سمت تامین داخلی تغییر داده‌اند، بهتر است سازندگان داخلی با تولیدات کیفی و رقابتی از این فرصت بهترین استفاده را داشته باشند.

شایان ذکر است، چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران به عنوان بزرگترین گردهمایی تولیدکنندگان، تامین‌کنندگان و متخصصان زنجیره آهن و فولاد کشور با رویکرد بومی سازی، افزایش توان ساخت داخل و توسعه تکنولوژی و با مشارکت هلدینگ‌ها و شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی در کنار شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان مطرح داخلی، از ۲۰ تا ۲۲ دی ماه امسال در هتل المپیک تهران پذیرای اهالی صنعت و معدن است.

افزایش تولید فولاد با تامین انرژی مورد نیاز

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: با وجود بحران انرژی در جهان و کاهش تولید، ایران در ماه نوامبر (آبان امسال) شاهد افزایش تولید بود.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، مرضیه احمدی گفت: صنعت فولاد جزو صنایع انرژی بر بوده و تامین آن برای صنایع به ویژه صنعت فولاد از فاکتورهای رشد تولید است.

احمدی اضافه کرد: در ماه‌های اخیر تامین انرژی صنایع فولادی در کشور ما به خوبی انجام شدو در آبان ماه شاهد افزایش رشد این صنعت در کشور بودیم.

این کارشناس بازار سرمایه اضافه کرد: صنعت فولاد، صنعتی پیشرو است و در صنایع ساختمان‌سازی، خودرو سازی و لوازم خانگی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی گفت: وقتی رشد اقتصادی کشورها را نگاه می‌کنیم می‌بینم ارتباط همسو و همبستگی بالایی با رشد این صنعت دارد و به همین علت تداوم در تولید می‌تواند نقش بسزایی در پایداری اقتصادی کشور داشته باشد.

احمدی اضافه کرد: همچنین در بازار بورس ایران این صنعت پس از صنایع شیمیایی از نظر ارزش در جایگاه دوم قرا ردارد و افزایش تولید در صنعت فولاد می‌تواند درآمد عملیاتی و حاشیه سود شرکت‌های فولادی را افزایش بدهد و یکی از محرک‌های مهم در بازار سرمایه باشد.

شناسایی ۲۲ محدوده امیدبخش در شمال و شمال شرق فارس

رئیس هیات عامل ایمیدرو از شناسایی ۲۲ محدوده امیدبخش به مساحت ۱۰۰۰ کیلومتر مربع از ۱۷ هزار کیلومتر مربع پهنه(در شمال و شمال شرق استان فارس) توسط ایمیدرو خبر داد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه الله جعفری در نشست با نماینده ولی فقیه در استان فارس طی سخنانی افزود: در راستای اجرای سیاست‌های توسعه ایمیدرو مبنی بر گسترش اکتشافات در نقاط مختلف کشور؛ پهنه‌ای به وسعت ۱۷ هزار کیلومتر مربع در شمال و شمال شرق فارس اکتشاف شد که این اقدام منجر به شناسایی ۲۲ محدوده امیدبخش در ۱۰۰۰ کیلومتر مربع شده است.

وی گفت: همچنین با اکتشافات صورت گرفته محدوده دیگری شناسایی شده که دارای ذخایر فسفات و بوکسیت است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه توسعه اکتشافات و زیرساخت‌ها در این استان ادامه خواهد داشت، عنوان کرد: با توجه به ظرفیت فلزی شمال استان فارس، پیش‌بینی می‌کنیم این منطقه دارای ذخایر آهن و مس باشد که باید زیرساخت‌های استفاده از این ظرفیت را فراهم کرد.

جعفری با اشاره به اقدامات ایمیدرو در تامین زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی، اعلام کرد: تامین انرژی پایدار از اولویت‌های ایمیدرو و شرکت‌های زیرمجموعه و تابعه به شمار می‌رود و در این زمینه راهبری پروژه‌های بزرگی همچون انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان به صنایع استان ها، احداث واحدهای نیروگاهی به جهت تامین برق و برنامه‌ریزی برای تامین گاز صنایع معدنی، عملیاتی شده است. رئیس هیات عامل ایمیدرو ادامه داد: در این پروژه ملی؛ عملیات اجرایی انتقال آب از منطقه پارسیان به فارس آغاز شده است که (راه‌اندازی آن) می‌تواند آب صنایع این استان را تامین کند.

وی با اشاره به سرمایه گذاری‌های ایمیدرو در استان فارس، گفت: احداث واحد آهن اسفنجی نی ریز و برنامه برای راه‌اندازی واحد فولادسازی آن، ایجاد منطقه ویژه اقتصادی لامرد، احداث مدرن‌ترین خط تولید شمش آلومینیوم(سالکو) و سرمایه‌گذاری در واحدهای تولید الکترود کازرون، سیانید سدیم، گندله‌سازی کوار و آهک هیدراته داراب از دیگر سرمایه‌گذاری این سازمان در فارس به شمار می‌رود.

در ادامه این نشست نماینده ولی فقیه در استان فارس نیز طی سخنانی اظهارکرد: با توجه ماموریت‌های توسعه‌ای ایمیدرو؛ این سازمان در تامین زیرساخت‌های استان می‌تواند نقش آفرین باشد.

آیت‌الله لطف‌الله دژکام ضمن قدردانی از اقدامات ایمیدرو در استان فارس افزود: با توجه به وجود ذخایر معدنی در استان، توسعه اکتشافات و استخراج از اهمیت بالایی برخوردار است که این مهم در نقاط مختلف فارس توسط ایمیدرو در حال اجرا است.

وی عنوان کرد: استان فارس به جهت تسهیل در اتصال به مسیرهای ترانزیت، در حوزه زیرساخت، نیاز به توسعه حمل‌ونقل ریلی دارد که این مهم باید مورد توجه قرار بگیرد.

مازاد ۱۳ میلیون تنی فولاد در کشور

یک کارشناس فولادی گفت: روند تأثیر گرفتن بازار ایران از بازارهای جهانی به گونه‌ای است که در یک برهه زمانی نرخ محصولات جهانی افزایش می‌یابد اما در داخل کشور، قیمت‌ها نوسانی و یا در بهترین حالت رشد بسیار کمی را تجربه می‌کنند. احمد جانجان در گفت‌وگو با فولادبان درباره مهم‌ترین چالش‌های صنعت فولاد اظهار کرد: وجه تمایز زیادی در بازار داخلی و جهانی وجود دارد که از مهم‌ترین آن، می‌توان به تأخیر واکنش بازار داخلی نسبت به تغییرات بازارهای جهانی اشاره کرد. وی توضیح داد: به واسطه تفاوت‌هایی که در عرصه سیاست‌گذاری اقتصادی وجود دارد، نمی‌توانیم در لایه‌های زمانی متفاوت، واکنش مناسبی به سیاست‌های اقتصاد کلان بازار جهانی داشته باشیم. البته تأثیرگذاری مثبت و یا منفی این تغییرات با توجه به شرایط، می‌تواند تغییر کند. این کارشناس حوزه فولاد گفت: اخیرا نرخ کامودیتی‌ها در بازار جهانی رشد خوبی را تجربه کرده است اما این اتفاق نتوانست تأثیر چندانی در وضعیت کامودیتی داخل کشور داشته باشد. در این راستا، چنین عملکردی به نفع صنایع کشور خواهد بود اما به دلیل تفاوت‌های بنیادی، قیمت‌گذاری دستوری و وضع عوارض صادراتی نمی‌توان انتظار واکنش مثبتی داشت. جانجان معتقد است که روند تأثیر گرفتن بازار ایران از بازارهای جهانی به گونه‌ای است که در یک برهه زمانی نرخ محصولات جهانی افزایش می‌یابد اما در داخل کشور، قیمت‌ها نوسانی یا در بهترین حالت رشد بسیار کمی را تجربه می‌کند. وی با بیان اینکه در ایران با حدود ۲۶ میلیون تن تولید محصولات فولادی، فقط ۱۳ میلیون تن آن مصرف می‌شود، گفت: زمانی که شرکت‌های خارجی نرخ ورق فولادی خود را در محدوده ۹۰۰ دلار و شمش فولاد را ۷۵۰ دلار تعیین کردند، بازار داخلی کشور از این تغییرات، تأثیری نپذیرفت. در چنین شرایطی و با وجود اینکه کشور ۲ برابر نیاز داخلی خود تولید فولاد دارد، وزارت صمت برای محصولات فولادی عوارض صادراتی وضع کرد.

وی در پایان با اشاره به فرصت‌های بهینه در صادرات، اظهار کرد: صادرات شرکت‌های فولادی حتی با وجود مجوز، به بهانه‌های واهی از جمله جلوگیری از افزایش نرخ در بازار داخلی را ممنوع کردند و در نهایت این اتفاق منجر به دپوی محصولات فولادی در کشور شد. تمامی این عوامل در نهایت می‌تواند آسیب جدی به صنعت داخلی کشور وارد کند.

سرمقاله

کدام بودجه؟

ادامه از صفحه اول

آیا با چاپ اسکناس و دخالت‌های بانک مرکزی در گرانفروشی ارز، می‌توان یک بودجه سالم و با برنامه ارائه کرد؟

اصلا وقتی از بودجه حرف می‌زنیم، آیا نباید اول تکلیف خودمان را روشن کنیم که موضوع بودجه، خرج و دخل دولت است؟ یا عدم باور دولتمردان به مدیریت و برنامه‌ریزی علمی؟

آیا در بودجه نباید روی واقعیت‌های موجود در دخل، حساب و کتاب کرد و بعد به خرج پرداخت؟

در حال حاضر کدام درآمدهای دولت واقعی هستند؟ و صدها سوال دیگر که در حوزه برنامه‌ریزی بودجه می‌توان مطرح کرد.

البته در هر شرایطی که باشیم و هر کدام از این سوال‌ها موردنظرمان باشد، یک چیز کاملا روشن است و آن هم کسری جدی بودجه کشور است. تا زمانی که برای کاهش هزینه‌های سربار دولت همچون یارانه‌ها و پرداخت بودجه سالانه به ده‌ها سازمان و ارگان باربط و بی‌ربط که هر سال آویزان بودجه عمومی هستند و ده‌ها مرکزی که هیچ گونه مالیاتی نمی‌پردازند و کنترلی بر درآمد آنها نیست و صدها موضوع دیگر که بدون برنامه‌ریزی باعث رشد نقدینگی شده یا در راستای کنترل نرخ تورم هیچ گام عملی برداشته نشود، نمی‌توانیم به موضوع بودجه و برنامه‌ریزی آن، به‌صورت علمی فکر کنیم.

باید باور کنیم هیچ بودجه‌ای در جهان بدون تاثیرات مولفه‌های گوناگون اقتصادی و سیاسی و اجتماعی و تنش‌های بین‌المللی و داخلی نوشته نمی‌شود.

ظاهر بودجه سالانه موضوعی است که تنها مربوط به یک کشور بوده و با پول ملی آن کشور و درآمدهای آن برای هزینه‌های یک ساله همان کشور نوشته می‌شود، اما بخش عظیمی از باطن هر بودجه، مرتبط به درآمدهای ارزی یک کشور در بخش صادرات و واردات است.

نتیجه نگاه ساده به بودجه، حکایت دولت نهم و دهم است که از اصل، ریشه سازمان برنامه و بودجه را یک‌شبه زدند و آن را تعطیل کردند و مدل سنتی حجره‌داری بازار را در پیش گرفتند و کل درآمد را در دخل ریاست‌جمهوری ریختند و ایشان هم در هر سفر و حضر دست در داخل دخل می‌کردند و بخشی را برای پروژه یا صله به این و آن اختصاص داده یا می‌بخشیدند.

اما باید در نظر داشت بودجه یک موضوع ساده نبوده و تنظیم آن نیاز به کارشناسی خبرگان براساس آمارهای دقیق و واقعی دارد.

به‌طور مثال در بودجه باید وضعیت ارزهای خارجی مثلا دلار یا سایر درآمدهای ارزی کاملا روشن باشد. بودجه مانند دلار یا یک کالای تولیدی از عوامل گوناگون سیاسی و اقتصادی متاثر می‌شود و تا زمانی که در اوضاع بین‌المللی مرتبط با هر کشور، آرامش برقرار نباشد، ثبات اقتصادی هم فراهم نمی‌شود و هیچ بودجه و برنامه‌ای قابل‌کنترل و الزام‌آور نخواهد بود.

در حال حاضر به‌نظر می‌رسد آنچه در بستر اقتصادی کشور شاهد آن هستیم، بی‌برنامگی و عدم تصمیم‌گیری صحیح در مواجهه با کلیه عوامل داخلی و خارجی است. افزایش انتظارات تورمی، خروج قابل‌توجه سرمایه از کشور، میل به مهاجرت، افزایش قاچاق، بی‌توجهی به دانشمندان و اساتید حوزه‌های گوناگون از جمله اقتصاد و سیاست، درآمدزایی آقازاده‌ها، تصمیم‌گیری‌های جزیره‌ای، استفاده از مدیریت‌های کوتوله، همه این موارد و موارد بسیار دیگر، آینده اقتصاد کشور را در راستای چشم‌انداز برنامه‌ریزی‌های بودجه، مثبت نشان نمی‌دهد.

اما آرزو می‌کنیم ضمن ارائه برنامه پنج‌ساله و هفت‌ساله و ده‌ساله و هر برنامه دیگری که مد نظر آقایان است، بودجه براساس واقعیات نوشته یا اصطلاحا بسته شود و نمایندگان محترم با دقت آن را واکاوی و بخشی از فشارها بر دولت را در بودجه با حذف سازمان‌های بی‌ارتباط با دولت، تعدیل کنند.

«روزگار معدن» واکاوی کرد

مسیر توسعه اکتشاف

گروه معدن

ایران با در اختیار داشتن ذخایر بسیاری از مواد معدنی توانسته در میان ۱۵ کشور معدنی دنیا قرار بگیرد اما امروز صنایع پایین دستی به ویژه فولادی‌ها نسبت به تامین مواد اولیه خود با چالش و نگرانی مواجه هستند. این در حالی است که در سال‌های اخیر تمامی وزای صنعت، معدن و تجارت بر عقب ماندگی در اکتشافات تاکید کرده‌اند اما با این حال امروز به نوعی هشدارها به مرحله جدی رسیده است و حتی سناریو واردات مواد معدنی هم جدی‌تر از گذشته مطرح می‌شود.

به گزارش «روزگار معدن»، توسعه صنایع معدنی و همچنین صادرات غیرنفتی، نیازمند افزایش استخراج و بهره‌برداری از ذخایر معدنی و شناسایی ذخایر جدید است. موضوعی که عمده مسئولیت آن در گام اول برعهده دولت است. اما آنطور که شرایط فعلی نشان می‌دهد اکتشافات آنطور که باید در سال‌های گذشته توسعه پیدا نکرده است و امروز این موضوع گریبان‌گیر صنایع پایین‌دستی شده است.

امروز صنعتی همچون فولاد برای تامین مواد اولیه خود با چالش‌های بسیاری مواجه است که می‌تواند تولید و تحقق برنامه‌های پیش رو را تحت تاثیر قرار دهد. شاید همین موضوع باعث شد تا فولادی‌ها خود به سراغ معدنکاری بروند و نیاز خود را در این زمینه تامین کنند. البته باید به این نکته نیز اشاره کرد که صدور مجوزهای فولادسازی در شرایط فعلی می‌تواند عمق این چالش را افزایش دهد. درواقع به موازات توسعه اکتشافات باید وزارت صنعت، معدن و تجارت در بحث صدور مجوزها نگاهی کارشناسی و بلند مدت داشته باشد.

از سویی دیگر باید اطلاعات اکتشافی به صورت کامل در اختیار معدنکاران قرار بگیرد. در این باره مهرداد اکبریان رئیس انجمن سنگ آهن ایران، اظهارکرد: با تمرکز بر بخش سنگ‌آهن و لحاظ وجود ذخایر هماتیت، ذخایر سنگ آهن کم‌عیار، ذخایر اکتشاف نشده و در نظر گرفته نشده و همچنین ذخایر موجود فعلی، حدود پنج میلیارد تن ذخیره سنگ‌آهن تخمین زده می‌شود هرچند که هنوز اسکن کامل از ذخایر کشور انجام نشده است و همچنین معادن کوچک و متوسط زیادی در کشور هست که هیچ دستگاهی هنوز به ذخیره سنجی آنها نپرداخته است.

وی افزود: عمق مطالعات ما به طور متوسط ۶۰ تا ۷۰ متر است و قطعا با نفوذ به اعماق چند صد متری به ذخایر خوبی دست خواهیم یافت؛ بعلاوه اینکه ذخایر کلان سنگ‌آهن‌های عیار پایین در کشور موجود است و زمانی که استفاده از آنها توجیه اقتصادی داشته باشد، استخراج خواهند شد.

این موضوع نشان می‌دهد، در حوزه اکتشافات کار بسیار است و همچنان به آن نقطه‌ای که باید به عنوان یک کشور معدنی در آن قرار بگیریم نرسیده‌ایم.

امروز حوزه‌های مختلفی از جمله فولاد و مس در بازارجهانی از شرایط خوبی برخوردار هستند که ما برای بهره‌برداری از این شرایط در گام اول باید میزان برداشت مواد معدنی را افزایش دهیم. اما این در حالی است که رضا فاطمی امین وزیر صمت همچون دیگر وزرای این وزراتخانه بر عقب ماندگی در حوزه اکتشاف تاکید کرده است. عقب ماندگی که در سال‌های گذشته تنها در خبرها و سخنرانی‌ها بر آن تاکید شد اما حالا دولت سیزدهم با کمک بازوهای اجرایی خود همچون سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) تلاش می‌کند آن را جبران کند. اما در یک نمونه و برای دستیابی به ۱ میلیون تن کاتد مس در ۵ سال آینده به گفته وزیر صمت، باید ۱۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری انجام بگیرد. بدون شک در حوزه‌های دیگر همچون سنگ آهن، زغالسنگ، طلا و.. نیز برای جبران این عقب ماندگی نیازمند سرمایه‌گذاری جدی هستیم تا صنایع معدنی در پایین دست بتوانند به حیات خود ادامه دهند.

از سویی دیگر توسعه اکتشافات نیازمند در اختیار داشتن تکنولوژی‌های و تجهیزات روز دنیا است که تشدید تحریم‌ها کمی کار را سخت کرده است. اما در این بین شرکت‌های دانش‌بنیان تلاش می‌کنند تا نیاز موجود دربازار داخل را تامین کنند، با این حال نمی‌توان از تاثیر همکاری‌های بین‌المللی بر سرعت این توسعه چشم پوشی کرد.

به عنوان مثال همکاری با بلاروس در بحث تامین ماشین‌آلات می‌تواند بخشی از نیاز به ماشین‌آلات معدنی را تامین کند، در کنار آن نیز این همکاری می‌تواند توان رقابتی شرکت‌های داخلی را هم افزایش داده و آنها را به سمت توسعه سبد محصولات تولیدی ببرد. در کنار موارد یاد شده، ورود بخش خصوصی می‌تواند حجم بار مانده بر دوش دولت را کاهش دهد. در سال‌های اخیر بخش خصوصی دارای اهلیت، بارها نشان داده است که در صورت ایجاد بستر مناسب از سوی دولت، می‌تواند توسعه در بخش معدن را محقق کند.

بهره‌برداری از معدن مهدی‌آباد آن هم پس از سال ها، یکی از مثال‌های بارز از توانمندی بخش خصوصی در بخش معدن است. اما امروز مجموعه‌ای بزرگ بخش خصوصی نیز با ورود به حوزه اکتشافی تلاش می‌کنند تا بهره‌برداری از ذخایر معدنی را افزایش دهند. حضور شرکت‌های معدنی و ایجاد کنسرسیوم برای بهره‌برداری از ذخایر معدن مس جانجا از دیگر نمونه‌های موفقی است که نشان می‌دهد بخش خصوصی آمادگی ورود به حوزه اکتشاف را دارد و تنها دولت باید این بستر را فراهم کرده و با ثبات در قوانین به سراغ جذب حداکثری بخش خصوصی برود.

درواقع دولت برای توسعه بخش معدن باید سطح تعاملات خود را افزایش دهد. در حوزه اکتشافات باید اطلاعات در اختیار بخش خصوصی قرار گرفته و آنها نیز به سراغ بهره‌برداری از آن بروند تا چالش تامین مواد اولیه رفع شود.

اما موضوع دیگری که در سال‌های اخیر بارها بیان شده و می‌توانند در بحث تامین مواد اولیه به کمک صنایع پایین دست آمده تا دولت بتواند گره‌کور اکتشافات را باز کند، ورود به معادن فراسرزمینی است که از سوی برخی مجموعه‌های معدنی کلید خورده است.

سرمایه‌گذاری در معادن کشورهای دیگر می‌تواند راهکاری برای تامین مواد اولیه باشد. حتی می‌توان با احداث واحدهای فرآوری یا صنایع معدنی تولید در کشور دیگر را ایجاد و دسترسی به بازارهای صادراتی را آسان کرد.

به عنوان مثال افغانستان یکی از مقاصدی است که می‌تواند در بحث معادن فراسرزمینی در تامین سنگ آهن موثر باشد. نزدیکی به این منابع می‌تواند هزینه‌های حمل‌ونقل هم کاهش دهد اما تغییر شرایط سیاسی در این کشور کمی شرایط را متفاوت کرده است. البته چندی پیش معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت در سفری به افغانستان برای همکاری‌های معدنی اعلام آمادگی کرد. از سویی دیگر توسعه واحدهای فرآوری در منطقه سنگان می‌تواند سنگ اهن وارداتی از افغانستان را به کنسانتره و گندله تبدیل کرده و در اختیار واحدهای تولیدکننده فولاد قرار دهد. اما بدون شک توسعه فعالیت‌ها در بخش معادن فراسرزمینی نیازمند تقویت روابط دیپلماتیک بیشتری است و در این بین وظایف رایزن‌های اقتصادی بیشتر خواهد شد.

البته در این باره سعید عسگرزاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران نیز اظهار کرده است: بزرگترین ایراد در بحث معادن فراسرزمینی، پر ریسک بودن کشورهایی مانند عراق و افغانستان است.

وی ادامه داد: برای معدنکاری فراسرزمینی فارغ از این کشورها که پیش از این مورد توجه قرار گرفته‌اند باید بتوان از ظرفیت دیگر کشورها نیز استفاده کرد.

به گفته دبیر انجمن سنگ اهن ایران، ما تجربه کمی در بحث آمایش معدنی سرزمین داریم؛ بنابراین اگر کشورهای مختلف در بخش آمایش معدنی سرزمین ورود کنند، مهم‌ترین اتفاقی که می‌افتد این است که به ما در کسب تجربه کمک می‌کنند.

وی افزود: البته درحال‌حاضر هم کارهای بسیار خوبی انجام شده است اما با آنچه که در کشورهای پیشرفته انجام می‌شود فاصله دارد. در اکتشاف چندین لایه گوناگون زمین شناسی وجود دارد که هر یک از آنها می‌تواند اطلاعات مختلفی در اختیار ما قرار دهد و از انطباق آنها با یکدیگر آنچه که آنومالی یا نقاط امیدبخش نام دارد، استخراج و مشخص شود. هر قدر این کار جدی‌تر و دقیق تر انجام شود اطلاعات بیشتری خواهیم داشت. اگر از یک سو معدنکاری فراسرزمینی را، به ویژه در کشورهای همسایه جدی بگیریم و از سوی دیگر با ترغیب سرمایه‌گذاران کشورهای دیگر آمایش سرزمین را به سرانجام مطلوب برسانیم، با داده‌های حاصل می‌توانیم شانس موفقیت تصمیم گیری و تصمیم‌سازی بعدی را بسیار بالا ببریم. آنچه باید در آمایش سرزمین اتفاق بیفتد یافتن اطلاعات دقیق و مزیت‌های نسبی موجود در همه نقاط کشور پهناورمان است که این کار تاکنون انجام نشده و به نظر می‌رسد اگر با روش‌های جدید شرکت‌های پیشرو این فرآیند را تکمیل کنیم، به ایجاد ارتباطی عمیق و تنگاتنگ بین ایران و سایر کشورها می‌انجامد.

درواقع ورود به معادن فراسرزمینی هم چندان کار آسانی نیست و باید بیش از هر زمان دیگری بر بهره‌برداری از ذخایر در اختیار متمرکز شد. تمرکز بر توسعه اکتشافات و بهره‌برداری از ذخایر موجود و رفتن به سمت فرآوری ذخایر کم عیار امروز یک ضرورت برای بخش معدن است در غیر این صورت زنگ خطر برای حیات صنایع معدنی به صدا در میاد. این صنایع امروز با بحران‌های بسیاری مواجه هستند که عدم توجه به رفع آنها می‌تواند در آینده چالشی جدی برای سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته به حساب بیاید.

روی خط خبر

صادرات زنجیره مس از ۹۸۱ میلیون دلار گذشت

کارخانجات و شرکت‌های زنجیره مس کشور از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه بیش از ۹۸۱ میلیون دلار صادرات داشتند.

به گزارش ایرنا، طبق آمارنامه‌های گمرک، صادرات آبان‌ماه زنجیره مس ۱۳۲ میلیون دلار به ثبت رسید که سهم کاتد مس ۵۸ میلیون دلار (۴۴ درصد از صادرات این ماه) بوده است.

امیر صباغ، مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در این زمینه می‌گوید: سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه پایین دست کاتد مس در حال دادن میوه است.

وی افزود: در محصولات مس صادراتی ماه آبان اقلامی چون ورق مسی (۱۰ هزار دلار در هر تن)، لوله‌های مسی (متوسط نرخ هفت‌هزار و ۸۹۲ دلار در هر تن) و مفتول مس (متوسط نرخ هفت‌هزار و ۸۲۴ دلار در هر تن) دیده می‌شود که بالاتر از نرخ کاتد صادراتی این ماه (با نرخ هفت‌هزار و ۶۲۱ دلار در هر تن) است.

ایران با دارا بودن یک درصد از جمعیت جهان، بیش از ۶ درصد ذخایر مس دنیا را داراست؛ یعنی مس موجود در کشور بیش از ۶ برابر جمعیت است و با اکتشافاتی که تاکنون انجام شده رتبه پنجم در دنیا را کسب کرده‌ایم که با تداوم کار اکتشاف، این رتبه نیز بهبود خواهد یافت.

عدم انجام اکتشافات کافی و کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات، همچنین بی‌توجهی به اولویت‌های معدنی در سال‌های گذشته، از جمله عوامل عقب‌افتادگی‌ها در این حوزه است.

مس از جمله مواد معدنی است که در سال‌های آینده تقاضا برای آن بیشتر می‌شود.

کنسانتره مس شهربابک روی ریل افتاد

پس از اتصال کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد به شبکه‌ی ریلی کشور، نخستین محموله‌ی کنسانتره مجتمع مس شهربابک از طریق شبکه ریلی از سونگون به خاتون آباد رسید.

به گزارش می‌متالز، حسین محمودی، مدیر مجتمع مس شهربابک اظهارکرد: کنسانتره‌ی مورد نیاز کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد در گذشته فقط با حمل‌ونقل جاده‌ای میسر بود، اما درحال‌حاضر با بهره‌برداری از پروژه‌ی ریلی کارخانه ذوب مس خاتون آباد، انتقال کنسانتره از معدن مس سونگون طی یکی از طولانی‌ترین مسیرهای پیوسته باری ریلی کشور با قطار انجام خواهد شد.

وی با اشاره به این مطلب که مسیر ریلی سونگون به خاتون آباد یکی از طولانی‌ترین مسیرهای ریلی پیوسته کشور محسوب می‌شود گفت: اتصال به شبکه‌ی ریلی کشور یک زیرساخت بسیار مهم و کاربردی به شمار می‌رود که ایمنی بسیار بالاتر، کاهش مصرف انرژی، کاهش هزینه‌ها وکوتاهی زمان انتقال کنسانتره جزو مهم‌ترین مزیت‌های این نوع حمل‌ونقل نسبت به حمل‌ونقل جاده‌ای است.

محمودی اظهارکرد: قطار در هر سفر، تعداد ۵۰ کانتینر کنسانتره‌ی مس از فاصله‌ی ۱۷۵۳ کیلومتری سونگون را به کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد شهربابک می‌رساند.

پروژه‌ی اتصال کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد به شبکه‌ی ریلی کشور جزو طرح‌های توسعه‌ای مجتمع مس شهربابک است که به طول ۱۷ کیلومتر اجرا و به بهره‌برداری رسیده است.

چاره‌ای جز به‌روزرسانی تکنولوژی تولید نداریم

یک فعال صنعت مس گفت: اگرچه نوسان نرخ ارز و همچنین نرخ مس طی چند ماه اخیر، شرایط تولید را دشوار ساخته است اما حمایت مسئولان و واحدهای ذی‌ربط در راستای واردات و به‌کارگیری از تکنولوژی‌های جدید، می‌تواند زمینه‌ساز رونق و توسعه تولید انواع سیم و کابل شود.

علیرضا فاضل مکارم در گفت‌وگو با فلزات آنلاین بیان کرد: زمینه فعالیت شرکت سیم و کابل کیادزتاب خوزستان، تولید سیم و کابل‌های ساختمانی است. ماده اولیه مورد نیاز خود یعنی مفتول مسی را از سطح بازار تامین می‌کنیم و این در حالی است که نوسان نرخ کاتد مس طی ماه‌های اخیر، بر عرضه مفتول نیز تاثیرگذار بوده است.

وی افزود: با وجود عرضه مفتول مسی در بورس کالای ایران، عمده معاملات آن در بازار آزاد صورت می‌پذیرد و بر همین اساس دولت و سازمان‌های ذی‌ربط باید تسهیلات لازم جهت تامین مواد اولیه کافی را در اختیار واحدهای تولیدی قرار دهند. در حالی که متاسفانه عرضه مس در این تالار صنعتی طی هفته‌های اخیر، با رقابت و افزایش نرخ کاذب همراه شده است، شاهد سودجویی برخی افراد به دنبال نوسان نرخ مس در بازار هستیم.

شرایط دشوار گشایش اعتبار بانکی

مدیرعامل شرکت سیم و کابل کیادزتاب خوزستان عنوان کرد: در حالی که تامین مواد اولیه در حدود بیست سال پیش به صورت ۱۰ درصد نقدی و ۹۰ درصد اعتباری به مدت ۶ ماهه بود، در ادامه در قالب ۱۰ درصد نقدی و ۹۰ درصد اعتباری پنج ماهه تعریف شد و درحال‌حاضر خرید ماده اولیه از بورس کالای ایران به صورت ۵۰ درصد نقدی و ۵۰ درصد اعتباری دو ماهه صورت می‌پذیرد که در واقع به معنای پرداخت کامل نقدی است. از سوی دیگر، در حالی که حجم نقدینگی به شدت کاهش یافته است و گشایش اعتبار بانکی نیز به سختی صورت می‌پذیرد و بانک‌ها و موسسات مالی هم تسهیلات را با سود نامناسب در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهند، شرایط تامین مواد اولیه برای تولیدکنندگان مس بیش از پیش دشوار شده است.

رونق تولید، نیازمند حمایت همه‌جانبه است

مدیرعامل شرکت سیم و کابل کیادزتاب خوزستان در ادامه به ضرورت حمایت مسئولان و صنایع بالادستی از رونق تولید در صنایع پایین‌دستی اشاره کرد و گفت: درخواست صنایع کوچک و واحدهای تولیدی کوچک‌مقیاس از دولت و سازمان‌های ذی‌ربط، چیزی به جز حمایت نیست. تولیدکنندگان با وجود تمامی مشکلات در حالی نیازمند حمایت هستند که حفظ نیروی انسانی و همچنین مشتریان در چنین شرایطی دشوار شده است. هدف ما، رونق تولید و اشتغال‌زایی است و در این مسیر، نیازمند همکاری مسئولان هستیم. فاضل مکارم با بیان اینکه انگیزه نیروی انسانی در بخش تولید با افت چشمگیری طی سالیان اخیر همراه بوده است، تصریح کرد: درحال‌حاضر متاسفانه انگیزه کافی برای نیروی انسانی جهت فعالیت در واحدهای صنعتی وجود ندارد و افراد به دنبال اشتغال در مشاغل آزاد مانند خرید و فروش ملک، محصولات غذایی و... هستند. در حالی با رشد روزافزون این معضل در جامعه مواجه هستیم که بحران سال‌خوردگی و پیری جمعیت در کشور ایجاد شده است و بدون شک نسل‌های آینده باید جایگزین افراد مسن شوند اما متاسفانه نه تنها انگیزه برای فعالیت نیروی انسانی جوان در واحدهای صنعتی از بین رفته است بلکه کارفرمایان ناچار به استفاده از ابتاع کشورهای همسایه در این زمینه هستند.

وی با بیان اینکه کابل‌های تولیدی این شرکت از طریق واسطه‌ها روانه بازارهای صادراتی می‌شود، خاطرنشان کرد: محصولات تولیدی ما در حدود ۲۵ استان کشور توزیع و به فروش می‌رسد و تمامی تلاش خود جهت تولید سیم و کابل‌های استاندارد و مرغوب را به کار گرفته‌ایم. اگرچه با توجه به افزایش هزینه‌های تولید و همچنین نوسان نرخ مس، شاهد تولید و توزیع انواع سیم و کابل تقلبی و غیراستاندارد در واحدهای زیرپله‌ای و غیرمجاز هستیم که متاسفانه این معضل، بر عملکرد شرکت‌های قانونمند و واقعی تولیدکننده سیم و کابل تاثیر مستقیم گذاشته است. البته این چالش از سالیان پیش نه تنها در صنعت سیم و کابل بلکه در صنایع مختلف وجود داشته است که رفع آن، نظارت و همکاری مسئولان و سازمان‌های ذی‌ربط را می‌طلبد.

این تولیدکننده سیم و کابل مسی در پاسخ به سوال خبرنگار «فلزات آنلاین» مبنی بر اینکه شرایط صنعت سیم و کابل ایران را در مقایسه با سایر کشورهای منطقه چگونه ارزیابی می‌کنید، گفت: تسهیلات مختلف در حالی در اختیار تولیدکنندگان در سایر کشورها قرار می‌گیرد که بتوانند با آرامش خاطر، محصولات خود را تولید کنند و به فروش برسانند. مس مورد نیاز تولیدکنندگان محصولات مسی در کشوری مانند ترکیه، با کارمزد ۲ درصدی طی ۶ ماه در اختیار آنها قرار می‌گیرد اما این میزان در داخل کشور، ۲ درصد طی یک ماه است که معادل ۶ ماهه آن، ۱۲ درصد خواهد شد. در چنین شرایطی، تولیدکننده داخلی چگونه می‌تواند با همتای ترکیه‌ای خود رقابت کند؛ در حالی که تسهیلات کافی جهت تامین مواد اولیه در اختیار تولیدکننده قرار نمی‌گیرد و بانک‌ها نیز همکاری لازم را با واحدهای تولیدی را به عمل نمی‌آورند.

حال تولید خوب نیست

فاضل مکارم در همین راستا ادامه داد: به دنبال تقسیط مانده وامی که از یکی از بانک‌ها دریافت کرده بودیم، درخواست خود را در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان مطرح کردیم. با وجود تمام موافقت‌هایی که از جانب افراد حاضر در این جلسه به عمل آمد اما در نهایت با مخالفت رئیس بانک مذکور مواجه شدیم و این، تنها یکی از بی‌مهری‌هایی است که در حق تولیدکننده می‌شود. ما بارها درخواست خود را مبنی بر حمایت از تولید مطرح کرده‌ایم و متاسفانه با هیچ تغییری مواجه نشده‌ایم. اعطای تسهیلات به متقاضیان طی هفته‌های اخیر صورت نمی‌پذیرد و این در حالی است که نیازمند تامین نقدینگی و سرمایه در گردش کافی برای ادامه حیات خود هستیم.

وی یادآور شد: ریسک تولید با توجه به نوسان نرخ ارز و مواد اولیه به شدت افزایش یافته است و این مسئله نه تنها در صنعت سیم و کابل بلکه در تمامی صنایع دیده می‌شود و امیدواریم در ادامه شاهد ثبات در بازار ارز و نرخ مس باشیم.

روزگار معدن

معدن

۴

شنبه

۱۷ دی ۱۴۰۱
۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۷ ژانویه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۹۹۶

یادداشت

علل عقب ماندگی در توسعه صنعت گوهرسنگ

مسعودکیانی
رئیس‌انجمن‌صنفی‌گوهرسنگ‌ایران

کشور ما دسترسی قابل‌توجهی به بازار جهانی گوهرسنگ ندارد و اگر بگوییم سهم ما از این بازار صفر است، سخنی دور از واقع نبوده است. یکی از دلایل این موضوع، فقدان آموزش صحیح و در نتیجه تولید کالای غیراستاندارد است.

بسیاری از تراشنده‌های گوهرسنگ، براساس استانداردی جهانی‌پسند آموزش ندیده‌اند. گاهی حتی آموزش‌های آنها در حد استانداردهای فنی و حرفه‌ای (که آن هم اشکالات فراوانی دارد) نبوده است. در بازار جهانی اعتقاد بر این است که تمام گوهرسنگ‌ها باید از نظر پولیش، تقارن، کیفیت تراش و سایزبندی استاندارد باشند. اگر تراش سنگ براساس استاندارد بین‌المللی نباشد، روی رکاب استاندارد سوار نمی‌شود، بنابراین کسی که می‌خواهد سنگ را سوار فلز یا به‌اصطلاح «مخراج کاری» کند، باید دوباره آن را «کات» کند یا تراش دهد. این معضلی است که علت آن آموزش نادرست در گوهرتراشی است. معضل دیگر ما، آموزش‌های زیرپله‌ای و غیرمجازی است که در سراسر کشور رایج شده است و در پایان دوره هیچ‌گونه مدرک معتبری هم در اختیار کارآموز قرار نمی‌گیرد تا بتواند از آن برای گرفتن پروانه کسب‌وکار استفاده کند. آموزش‌های گوهرشناسی هم چندان برپایه استانداردهای جهانی نیست و به‌طورمعمول کانی‌شناسی به‌جای گوهرشناسی تدریس می‌شود. گوهرشناسی، دانشی میان‌رشته‌ای است که آموزش‌های خاص و دوره‌های تعریف‌شده جهانی دارد و به چند بخش سنگ‌های رنگی و مصنوعی و گوهرهای آلی و الماس تقسیم می‌شود، اما کانی‌شناسی یکی از مباحث زمین‌شناسی به‌شمار می‌رود؛ این معضلی است که بسیاری با آن درگیر هستند. کانی‌شناسی که بعضی از افراد تحت‌عنوان گوهرشناسی آموزش می‌دهند، غیرمجاز و غیراستاندارد است و در نتیجه، چند معضل ایجاد می‌کند. اول اینکه در بسیاری از موارد، افرادی که این دوره‌ها را می‌گذرانند، به‌واسطه دانش ناکافی دچار اشتباهات فاحشی می‌شوند و در خریدوفروش‌ها و تجارت به مشکل برمی‌خورند. برخی دیگر از این افراد، آزمایشگاه‌های غیرمجازی دائر و شناسنامه‌های غیرمعتبر صادر می‌کنند. به‌عنوان مثال، موردی را می‌توانم مثال بزنم که فردی با گذراندن دوره کانی‌شناسی، برای رزین اپوکسی ۴۰ کیلویی، شناسنامه کهربای ایرانی صادر کرده است. مشکل اساسی ما در این حوزه، اول فقدان قوانین صحیح و تخصصی مرتبط با گوهرسنگ‌ها و دیگری، نبود بازار است. هر قانونی که ما در صنعت گوهرسنگ و جواهر داریم، درباره طلا است و کار تخصصی روی حوزه گوهرسنگ انجام نشده است. بعضی موارد بخشنامه‌ای از سوی وزرات صمت یا هیات دولت صادر شده که سنگ‌های خام الماس نمی‌تواند از ایران صادر شود. البته مشکل نبود بازار هم، ریشه در قوانین دارد، زیرا فرصت ارائه داخلی و خارجی را محدود می‌کند. برای مثال اتحادیه‌ها، بخشنامه‌ای از دادستان کل کشور گرفته‌اند که خریدوفروش جواهرات و گوهرسنگ‌ها به‌صورت مجازی ممنوع و همین باعث مشکلاتی شده است. نبود صادرات هم مزید بر علت است. برای حل این مشکل باید می‌توانستیم مواد خام ارزان‌نرخ و تجهیزات را وارد کنیم تا هزینه‌ها را پایین بیاوریم و به این طریق ما هم مثل چین و هند می‌توانستیم سنگ‌های‌مان را به نرخ مناسب بازار خارج از ایران بفروشیم. ما در زمینه صادرات هم، با مشکلاتی مشابه واردات روبه‌رو هستیم. گوهرسنگ‌ها جزو گروه کالایی لوکس قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، ارزیاب مناسبی هم در گمرک نداریم که قیمت‌گذاری درستی انجام دهد و تعرفه گمرکی مناسبی برای آن در نظر بگیرد. بعضی اوقات نرخ بسیار گزافی برای سنگی در نظر می‌گیرند و به همان نسبت، تعرفه آن هم بسیار سنگین می‌شود و به این ترتیب، صادرات توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد. متاسفانه این معضل باعث شده که واردات و صادرات گوهرسنگ‌ها بیشتر به‌صورت قاچاق انجام گیرد و نبود شفافیت و خلأهای قانونی به این مشکلات دامن زده است.

یکی از مشکلات اساسی ما این است که فعالیت حوزه گوهرسنگ بین چندین وزارتخانه تقسیم شده که هر کدام از آنها سازکار خاص خود را دارند و به این ترتیب، کلاف سردرگمی ایجاد شده است که هرکسی دستی به آن می‌زند و خراب‌ترش می‌کند، اما اگر سازمانی خاص در این زمینه متولی شود، حتی اگر به‌صورت مردم‌نهاد و بدون بودجه دولتی باشد، شاید بتواند برای گوهرسنگ از اکتشاف تا تجارت گرفته قانون‌گذاری کند، آیین‌نامه ارائه دهد و مجوزهای لازم را برای فعالان صادر و قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها را یکدست و لازم‌الاجرا کند. متاسفانه همیشه به گوهرسنگ به‌عنوان یک موضوع حاشیه‌ای پرداخته شده و تاکنون اراده‌ای قوی برای حل مشکلات این صنعت در کشور ایجاد نشده است. اقداماتی که انجام شده، فقط در حد نشست، مصاحبه و خبر بوده و انگار قرار است مسائل این حوزه را به‌نوعی از سر خود باز کنند. کاش کمی به این صنعت رسیدگی می‌شد و متوجه می‌شدند که نمی‌توان با ارائه آمار و ارقام مشکلات را کتمان کرد.

الزاماتی برای افزایش بهره‌وری

گیتا جاودانی

کارشناسان معتقدند آنچه با شنیدن اصطلاح بهره‌وری عموما به ذهن متبادر می‌شود، معنا و مفهومی کلی و نه‌چندان دقیق است.

در شرح این اصطلاح گفته‌اند بهره‌وری عبارتی است که بعد از انقلاب صنعتی مصطلح شد. در این دوره گسترش و توسعه صنعت صدها نفر را مجبور کرد، با هم کار کنند و در ارتباط مداوم باشند.

پس از قرن بیستم، توجه به این موضوع کم‌کم قوت گرفت و به اوج رسید و در سازمان‌های بزرگ و کوچک جایگاه پیدا کرد و از صنعت به تمام زمینه‌های آموزشی، خدماتی، پژوهشی و... تسری پیدا کرد. امروزه این موضوع به‌دقت بررسی می‌شود و در سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی یا غیردولتی موردسنجش قرار می‌گیرد.

بهره‌وری، ترکیبی از اثربخشی و کارآیی است. اثربخشی به‌معنای اجرای کارهای درست و کارآیی به‌معنی اجرای درست کارها است.

موضوع گفت‌وگوی امروز «روزگارمعدن» «عوامل موثر در افزایش بهره‌وری» است و دراین‌باره علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدن به پرسش‌های ما پاسخ داده است.

● بزرگ‌ترین مانع افزایش بهره‌وری در بخش معدن کشور چیست و چطور می‌توان آن را از سر راه برداشت یا نقش آن را کمرنگ کرد؟

بهره‌وری موضوع بسیار مهمی در سطح جهانی است که در حقیقت یکی از شاخه‌های علمی پیشرو در حوزه‌های اقتصادی و مدیریتی است و به‌طبع متخصصان زیادی در این زمینه سرگرم مطالعه و تحقیق هستند.

متاسفانه در بخش معدن و همین‌طور دیگر حوزه‌های اقتصادی کشور، عملکرد ما بسیار ضعیف و نابسامان و به‌این‌ترتیب، امتیاز بهره‌وری صنایع کشور بسیار پایین است. سال‌های سال است که ما نه در زمینه اثربخشی فعالیت‌ها امتیاز قابل‌قبولی کسب کرده و نه بحث کارآیی را موردتوجه قرار داده‌ایم و امروز به‌جایی رسیده‌ایم که باید بگوییم سال قبل وضعیت بهتر از امسال بود و امسال بهتر از سال آینده و روند پیشرفت‌مان معکوس شده است. کمبود یا نبود تکنولوژی‌های جدید، فرسوده شدن سیستم‌ها و تجهیزات، ناتوانی در بروزرسانی امکانات و ماشین‌آلات، دشواری تامین مالی برای اکتشاف و استخراج، بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری در این بخش، ناامیدی و بی‌انگیزگی نیروی انسانی فعال در معادن در سطوح مختلف و.... زنجیره بزرگی از موانع را پدید آورده و وضعیت بسیار بدتر از آن چیزی است که بتوان تصور کرد.

در واقع نمی‌دانم برای درمان این‌همه معضل و گره ریزودرشت چه باید کرد و چگونه می‌توان وضعیت را تغییر داد، اما امیدوارم اوضاع موجود با تدبیر مسئولان، سروسامانی بگیرد.

اما موضوعی که باید به آن اشاره کنم، این است که گاهی تصحیح یک مسیر یا بهبود یک‌روند نادرست، به‌راحتی میسر نخواهد شد، چون سیستمی که حرکت آن کند یا متوقف شود، دیگر به‌راحتی به حالت اول خود برنخواهد گشت، چه رسد به اینکه پیشرفت داشته باشد.

هیچ سیستمی به‌راحتی از حالت توقف به تحرک، تغییر وضعیت نمی‌دهد و متاسفانه اگر با این فرمان جلو برویم، وضعیت بد و بدتر می‌شود و شاهد فرار سرمایه‌گذاران از بخش معدن خواهیم بود. در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از سرمایه‌ها به خارج از کشور سرازیر یا جذب بازارهایی شده‌اند که امنیت و سودآوری بیشتری دارند.

● افزایش بهره‌وری چه پیش‌نیازها و ملزوماتی دارد؟

با کمال تعجب، نخستین و مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در بالا رفتن میزان بهره‌وری، انتخاب درست و مناسب افراد حرفه‌ای است که تجربه و علم کافی برای تصدی پست‌های مدیریتی اجرایی به‌ویژه در سطح کلان را دارند.

انتظار نمی‌رود فردی که از یک شغل یا وزارتخانه غیرمرتبط به وزارت انتخاب شده و همه دوستانش را با خود آورده و در پست‌های مدیریتی چیده است، بتواند منشأ اثری شود.

باید به نیروهای جوان و افراد متخصص و توانمند اعتماد کنیم و هرگونه پیش‌داوری را درباره آنها کنار بگذاریم.

دومین کاری که می‌توان برای بالا رفتن بهره‌وری انجام داد، آسیب‌شناسی و ارزیابی سازمان‌های فعال در معادن است.

وقتی می‌بینیم که میزان بهره‌وری در معادن پایین‌تر از حد انتظار است، روشن است که نیاز به سامانه‌های پویایی داریم که اطلاعات فعالیت‌های معدنی و تولید را جمع‌آوری و مرتب بروزرسانی کنند تا با آسیب‌شناسی آن ببینیم، مشکل اصلی از کجا است و برای حل آن چاره‌اندیشی کنیم.

> امروز به‌جایی رسیده‌ایم که باید بگوییم سال قبل وضعیت بهتر از امسال بود و امسال بهتر از سال آینده و روند پیشرفت‌مان معکوس شده است

هر قسمت و هر بخش، آسیب‌ها و شرایط خاص خود را دارد و باید برای هر بخش، نسخه مرتبط با همان را پیچید نه اینکه یک نسخه را برای همه تجویز کرد.

بنابراین باید به‌شکلی پیش برویم که معدنکار و فعال معدنی با خوداظهاری بدون ترس از گرفتار شدن در چنگ ارگان‌های مختلف نظارت اجرایی، اطلاعات، مشکلات و چالش‌های خود را مطرح کند.

به‌علاوه میزان تولید، نیروی انسانی و دیگر اطلاعات را اعلام کند و داده‌های صحیحی از وضعیت ارائه دهد. به‌این‌ترتیب، می‌توان با بررسی اطلاعات موجود، نیاز متخصصان را بررسی کرد و به فکر راه‌حل مشکلات بود. خلاصه اینکه نخستین نکته‌ای که باید برای افزایش بهره‌وری موردتوجه قرار گیرد، این است که باید سیستم جمع‌آوری اطلاعات به‌روز و پویا شود. یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار در بهره‌وری، تجهیزات و امکانات است. در حال حاضر در بخش معدن و صنایع وابسته، تکنولوژی‌هایی به‌کار می‌رود که نیم قرن از عمر آنها می‌گذرد و بهره‌وری بسیار پایین، مصرف انرژی بالا و سرعت کمی دارند، علاوه بر این، تربیت نیروی انسانی کارآمد هم توجه ویژه‌ای می‌طلبد و باید هم در سطح نیروی مهندسی موردتوجه قرار گیرد و هم در بخش کارگری تا نیروی انسانی متخصص تربیت شود که بتواند به‌صورت کاربردی، بهره‌وری را افزایش دهد.

در نهایت نیاز شدیدی به مدیران عملیاتی و معدنی داریم که بتوانند محرک خوبی باشند و در رأس مجموعه مهندسان، کارگران و سرکارگران متخصص و حرفه‌ای، نقش دانشگاه و مراکز آموزش حرفه‌ای را بسیار پررنگ می‌کنند.

● اهمیت و نقش امکانات مالی در افزایش بهره‌وری چیست؟

مشکلات مالی از جمله مهم‌ترین فاکتورهای بازدارنده است، بنابراین توانمندی، فاکتور مهمی برای افزایش بهره‌وری است. در دنیا بیشتر محرک‌های مالی از طریق بانک‌ها با اعطای وام با بهره پایین ایجاد می‌شود و حتی گاهی کمک‌های بلاعوض به فعالیت‌های صنعتی و تولیدی اختصاص پیدا می‌کند،اما در کشور ما متاسفانه بانک‌ها بیشتر نقش بازدارنده دارند تا پیش‌برنده.

در حالی که می‌توان با تعریف سیاست‌های تشویقی و حمایتی، بنگاه‌های اقتصادی را به حرکت واداشت،متاسفانه بانک‌های ما از حداقل‌های حمایتی هم سر باز می‌زنند و به‌جای آنکه مشوق باشند، مانع حرکت و عامل دلسردی هستند.

اعتراف می‌کنیم که بیشتر امکانات و تسهیلات بانک‌ها در اختیار افرادی قرار می‌گیرد که از رانت برخوردار هستند و بدتر اینکه بسیاری از این مبالغ در جای دیگری، غیر از محل اصلی که برای آن تعریف شده است، مصرف می‌شود.

اگر بتوانیم با تغییر سیاست‌ها به جریانات مالی جهانی متصل شویم و ساختار مناسبی ایجاد کنیم که امکان ارتباطات با جهان خارج از مرزهای کشور فراهم شود، بسیاری از تنگناها و محدودیت‌های مالی برطرف خواهد شد، البته در اینجا ۲ موضوع متفاوت مطرح می‌شود؛اول اینکه کشور باید بتواند ارتباط مناسبی با دیگر کشورها برقرار کند و دیگر اینکه زیرساخت‌های مناسب را برای استفاده از فرصت‌ها پدید آورد. در مورد اول، همان‌طور که اشاره شد، امیدواریم که شرایط موجود تغییر کند و به‌زودی شاهد تحولاتی مثبت باشیم که فرصت رشد، شکوفایی و پویایی معادن را به‌وجود آورد و زمینه را در راستای بالا رفتن بهره‌وری فراهم کند و در مورد دوم نیاز است به‌سرعت دست‌به‌کار توسعه معادن شویم، زیرا در حال حاضر ما این زیرساخت‌ها را نداریم.

یکی دیگر از عواملی که می‌تواند انگیزه برای کار را ایجاد کند، فراهم کردن اتمسفر شغلی آرام و رضایت‌بخش است که می‌تواند تاثیر مستقیم بر میزان بهره‌وری این حوزه داشته باشد، بنابراین برای بالا بردن بهره‌وری در معادن، به‌عنوان اهرمی برای افزایش ارزش‌افزوده، نیاز به زمینه‌سازی در سطح کلان داریم و باید با بازنگری قوانین دست‌وپاگیر و حذف گلوگاه‌های عملیاتی، مسیر را هموار کنیم. این قوانین بدون توجه به نیازهای میان‌مدت و درازمدت بخش تولید، وضع شده و بروکراسی خشن و بسیار و بازدارنده‌ای را پدید آورده است.

موضوع دیگری که می‌تواند بهره‌وری را بالاتر ببرد، تلاش برای تبدیل مواد خام به محصولاتی باکیفیت و ارزشمندتر است تا بتواند ارزش‌افزوده حاصل را بسیار افزایش دهد. ایجاد اشتیاق به فرآوری و تبدیل محصول خام به محصولاتی با کیفیت جهانی، نیازمند فرهنگ‌سازی، تغییر و تحول در نوع نگاه و اهداف دست‌اندرکاران، درک درست و تعهد و طراحی نقشه‌راه دارد و باید تغییر نگرشی انقلابی و اساسی در روندهای رایج کشور ایجاد شود.

علاوه بر این، ایجاد ثبات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند به‌شکل معجزه‌آسایی بهره‌وری را افزایش دهد.

باید مسئولان تلاش کنند تا امکان ثروت‌آفرینی را افزایش دهند و آرامش ذهنی و امنیت را برای مردم فراهم کنند و میزان اضطراب‌های اجتماعی را کاهش دهند تا هر فرد بتواند در هر موقعیت شغلی فعالیت مثبتی داشته باشد و انگیزه و امیدی برای حرکت رو به آینده پدید آید.

● دانش روز و فناوری‌های نوین چه نقشی در افزایش بهره‌وری ایفا می‌کنند؟

برای افزایش بهره‌وری در معدن به سیستمی یکپارچه و نظام‌مند در سطح کلان نیاز داریم. چنین سیستمی باید در ابعاد کلان و سراسری ایجاد شود و همه از آن حمایت کنند و به هیچ گروه و شرایطی اجازه ندهند که آن را از مسیر خود منحرف کنند.

پس نمی‌توان انتظار داشت که تنها با بسترسازی فنی، اقتصادی و مالی و حل مشکل ارتباطات بین‌المللی می‌توان بهره‌وری در معادن را افزایش داد زیرا در مرحله اکتشاف، استخراج معادن و فرآوری مواد معدنی نیاز به ورود تکنولوژی و تربیت نیروی انسانی روزآمد داریم و باید برای فروش محصولات‌مان در داخل و خارج شرایط امنی ایجاد کنیم. علاوه بر این، باید با تسهیل روند صادرات و واردات، بهبود ارتباطات بین‌المللی، ایجاد جذابیت برای حضور سازمان‌های فنی و... روندی برد ـ برد به‌وجود بیاوریم. همان‌طور که پیش از این هم، اشاره شد وقتی گردش مالی قابل‌توجه باشد و امکان ورود، خروج و فروش ماده معدنی و بازگرداندن ارز حاصل به کشور مهیا شود، می‌توانیم شاهد رونق گرفتن مجدد بخش معدن باشیم. اگر همه مواردی که به آن اشاره شد، محقق شود، باید بهره‌وری همه معادن کوچک، متوسط و بزرگ را اندازه‌گیری کنند و داده‌ها را موردتجزیه‌وتحلیل قرار دهند، سپس می‌توان برای افزایش بهره‌وری برنامه‌ریزی و برنامه‌ای عملی تهیه کرد و به مرحله اجرا گذاشت.

ایران پنج درصد معادن خاک روی جهان را دارد

مدیرعامل شرکت توسعه معادن روی ایران با بیان اینکه پنج درصد معادن خاک روی جهان در ایران است، گفت: ما از جهت تامین این خاک، کمبودی در کشور نداریم.

به گزارش ایرنا، محمود علیپور جدی در بازدید از معدن کالسیمین زنجان در جمع خبرنگاران، افزود: تمام تلاش مجموعه شرکت توسعه معادن روی این است تا در کارها به خودکفایی بیشتر برسیم که در این راستا بهره گیری از توان و تولیدات و قطعات داخلی، رویکرد ماست البته این موضوع، روال معمول همه شرکت‌ها است چرا که اگر شرکت‌ها و واحدها نتوانند چنین رویکردی داشته باشند، موفق نمی‌شوند.

وی با بیان اینکه مشکل خاصی در روند تولید خاک روی وجود ندارد، گفت: چالش‌های محیط زیستی بخشی از مشکلات حوزه فعالیت صنایع معدنی است ولی سعی ما همواره این بوده با هماهنگی سازمان محیط زیست، محیط را برای کارگران سالم نگه داریم.

علیپور جدی اظهارکرد: بازدیدها و نظارت‌های کارشناسان محیط‌زیست به طور مرتب انجام می‌شود و تا

حالا مشکل خاصی در این زمینه نبوده است. وی به روند تهیه خاک مورد نیاز برای فرآوری اشاره کرد و اظهارکرد: اکنون دیگر سهمیه خاصی برای واحدها در بهره گیری از خاک روی وجود ندارد و تامین خاک از طریق خرید از بورس انجام می‌شود.

علیپور جدی در خصوص تصمیم ترکیه برای ممنوعیت ارسال خاک روی به ایران، گفت: اگر چنین ممنوعیتی انجام شود ما خاک‌های معادن مختلف از جمله مهدی آباد یزد را داریم که البته الان در مرحله باطله برداری است و در روزهای آینده بهره‌برداری از آن به نتیجه می‌رسد. مدیرعامل شرکت توسعه معادن روی ایران خاطرنشان کرد: البته ترکیه هم به این زودی نمی‌تواند در صادرات خاک ممنوعیت ایجاد کند چون در این کشور کارخانه‌های فرآوری وجود ندارد و تا بخواهد کارخانه هایی در این حوزه ایجاد کند چند سالی طول خواهد کشید.

علیپور جدی به وضعیت معدن انگوران اشاره کرد و گفت: در این محدوده اقدامات در زمینه اکتشافات جدید انجام شده و پیشرفت‌های خوبی به‌دست آمده که به گفته برخی زمین شناسان در عمق محدوده معدن انگوران تا محدوده استان آذربایجان غربی، خاک معدن روی وجود دارد ولی آنچه امروز بیشتر در دسترس است خاک معدن مهدی آباد و چاه میر در یزد و چاه سرب در طبس است.

مدیرعامل شرکت توسعه معادن روی ایران با بیان اینکه هم اکنون شرکت توسعه معادن روی ایران نزدیک چهار هزار نیروی کار دارد، اظهارکرد: افزایش تولید، افزایش اشتغالزایی را هم به دنبال دارد و درحال‌حاضر ظرفیت افزایش ۱۰ درصدی تولید در شرکت‌ها در دستور کار است. علیپور جدی به وضعیت تجهیزات معدنی اشاره کرد و افزود: تامین ماشین‌آلات از نیازهای صنایع معدنی است و امروز البته با تجهیزات استاندارد فاصله داریم و اکنون بیشتر تجهیزات ما شامل داشته‌های داخلی است که اغلب تعمیرات آنها را انجام می‌دهیم و هنوز وارد موضوع خرید ماشین‌آلات جدید نشدیم.

وی به پیگیری حل مسائل و دغدغه‌های کارگری اشاره کرد و اظهارکرد: اقدامات لازم برای مرتفع کردن مسائل کارگری در دستور کار مدیران است ولی مشکلات معیشتی نه تنها جامعه کارگری بلکه همه جامعه را درگیر کرده است و شرکت تا آنجایی که می‌تواند برای حل دغدغه‌های معیشتی کارگران کمک می‌کند و در این شرایط همه باید دست همدیگر را برای حل مشکلات بگیریم. هلدینگ توسعه معادن روی ایران شامل ۹ شرکت تولیدی کالسیمین، شرکت ملی سرب و روی ایران، شرکت فرآوری مواد معدنی ایران، ذوب روی بافق، ذوب و احیای روی قشم، تولید روی بندر عباس، اسیدسازان زنجان، شیمیایی کاتالیست پارسیان، تولید روی ایران و هفت شرکت خدماتی دیگر است.

روی خط خبر

کاهش نرخ در بازار بیلت و میلگرد چین

جدیدترین نرخ بیلت در بازار داخلی چین در سال نو میلادی ۴ دلار هر تن ارزان تر شده ۵۴۳ دلار هر تن با ۱۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده ثبت شده است. در بورس شانگهای نرخ قرارداد میلگرد تحویل ماه می۵۸۸ دلار هر تن ثبت شده که ۶ دلار افت نرخ داشت و بر بازار بیلت هم اثر گذاشت.

به گزارش فولاد ایران، همچنین قابل ذکر است آخرین نرخ میلگرد صادراتی چین ۶۱۰ دلار هر تن فوب و در ثبات بوده و بیلت وارداتی نیز با ۵ دلار بهبود ۴۸۵ دلار هر تن سی اف آر ثبت شده است.

بازار ورق چین در ثبات

قیمت ورق در بازار داخلی چین در ثبات است. آخرین نرخ ورق گرم ۵۸۸ دلار و ورق سرد ۶۵۰ دلار هر تن درب کارخانه با مالیات بر ارزش افزوده بوده است.

به گزارش فولاد ایران، در بورس شانگهای نیز قرارداد فیوچرز ورق گرم ۵ دلار افت روزانه داشته ۵۹۳ دلار هر تن ثبت شد. همچنین ورق گرم صادراتی چین با ۲ دلار رشد ۵۹۲ دلار و ورق سرد ۶۵۵ دلار هر تن فوب و در ثبات بود.

رشد واردات بیلت به ترکیه

آخرین آمار حاکی از آن است که واردات بیلت به ترکیه در ژانویه تا نوامبر سال گذشته ۱۰درصد رشد داشته ۴.۳۶ میلیون تن ثبت شده است و روسیه صادرکننده اصلی بیلت به ترکیه بود. به گزارش فولاد ایران، از طرفی صادرات میلگرد ترکیه در این مدت ۲۱ درصد افت داشته ۶.۴۱میلیون تن ثبت شد.

اقتصاد چین در انتظار بهبود

تحلیلگران انتظار دارند اقتصاد چین در سال ۲۰۲۳ احتمالا بهبود داشته باشد. بهبود اقتصادی چین در سال ۲۰۲۲ تحت فشار چندین جبهه ناپایدار بود و تلاش برای مهار کووید نیز چالش هایی را برای توسعه اقتصادی به همراه داشت.

به گزارش فولاد ایران، با این وجود، به دلیل انعطاف‌پذیری ذاتی آن انتظار می‌رود که اقتصاد چین به طور کلی در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ بهبود یابد.

در سه سال گذشته، اقتصاد چین متحمل ضربه‌های مکرر شده است از جمله همه‌گیری کرونا، کشمکش بین ایالات متحده امریکا و چین، و اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی و با این حال هنوز به طور میانگین رشد سالانه حدود ۴.۵ درصد را ثبت کرد. این امکان وجود دارد که نرخ رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۳ به ۵ درصد هم برسد.

وقتی تأثیرات محدودیت‌های کرونایی فروکش کند میزان مصرف و سرمایه‌گذاری داخلی چین ممکن است به رشد مداوم اقتصاد آن کمک کند.

در این راستا تقویت مقررات اقتصاد کلان توسط دولت برای رشد اقتصادی ضروری است و برای ایجاد یک مدل توسعه صنعتی جدید بسیار مهم است.

چین باید تقاضای داخلی را گسترش دهد، ساختار سرمایه‌گذاری را بهینه کند و از ایمنی زنجیره‌های تامین کلیدی صنایع اطمینان حاصل کند.

«روزگارمعدن» گزارش می‌دهد

بازار منگنز داغ می‌شود

گروه معدن

بازار باتری‌های منگنز ممکن است در سال ۲۰۲۴ با کسری مواجه شود.

به گزارش «روزگار معدن»، به گفته افرادی در صنعت، بازار منگنز با خلوص بالا ممکن است در اوایل سال ۲۰۲۴ با کسری مواجه شود.

منگنز یکی از اجزای اساسی فرآیند تولید فولاد، نقش فزاینده‌ای در بازار باتری ایفا کرده است. سولفات فلز یک عنصر تثبیت‌کننده مهم در کاتد باتری‌ها است که به طور گسترده در وسایل نقلیه الکتریکی و الکترونیک استفاده می‌شود.

فولکس واگن، مرسدس، تسلا و جنرال موتورز از جمله شرکت هایی هستند که اعلام کرده‌اند قصد دارند از منگنز با خلوص بالا در خودروهای خود استفاده کنند.

اندرو زمک، مشاور ویژه در گروه CPM گفت: «دلیل اینکه کسی در مورد منگنز صحبت نمی‌کند این است که بسیار ارزان است و آن را بدیهی می‌دانند.

در حالی که نرخ لیتیوم طی دو سال گذشته سر به فلک کشیده و از ۸۰۰۰۰ دلار در هر تن عبور کرده و فلزات دیگر مانند کبالت و مس به بیش از ۸۰۰۰ دلار در هر تن رسیده است، سولفات منگنز در چین کمتر از ۱۰۰۰ دلار در هر تن نرخ دارد.

به گفته مت جیمز، مدیرعامل یورو منگنز، اما افزایش تقاضا از سوی صنعت خودروهای الکتریکی و کسری متعاقب آن منگنز با خلوص بالا ممکن است بر نرخ فلز در ۱۸ یا ۲۴ ماه تأثیر بگذارد.

جیمز گفت: «ظرفیت سولفات منگنز در چین افزایش یافته است و این برای تامین نیازهای فعلی صنعت باتری کافی بوده است. اما در آینده، شاهد رشد قابل توجهی در صنعت باتری اروپا و امریکای شمالی خواهیم بود. هر دوی اینها به زنجیره تامین خود نیاز دارند.»

از آنجایی که بازار به دنبال منابع محلی است، در امریکای شمالی به دلیل قانون کاهش تورم (IRA) یا اروپا به دلیل ژئوپلیتیک، زمانی که آنها شروع به بررسی ظرفیت با خلوص بالا در هر دو منطقه می‌کنند، بسیار بسیار کوچک است.

افراد در این صنعت نرخ را تا سال ۲۰۲۷ ۳۳۰۰ دلار در هر تن تخمین می‌زنند با در نظر گرفتن هزینه حمل‌ونقل از چین و هزینه‌های با اعتبار سبز، تا سال ۲۰۳۱ برای اروپا و امریکای شمالی به ۴۰۰۰ دلار افزایش می‌یابد.

اتکا به چین

بیش از ۹۲ درصد ظرفیت تبدیل سولفات منگنز با خلوص بالا در چین است. درحال‌حاضر تنها دو کارخانه در خارج از چین در حال تولید هستند، یکی در ژاپن و دیگری در بلژیک.

Vibrantz Technologies منگنز با خلوص بالا را در بلژیک تولید می‌کند و سنگ معدن خود را از افریقای جنوبی، گابن و برزیل تامین می‌کند.

تولیدکننده دیگر خارج از چین نیپون دنکو در ژاپن است که از سنگ معدن وارداتی نیز استفاده می‌کند.

در مجموع، این دو تأسیسات حدود ۵ درصد از سولفات منگنز با خلوص بالا را تولید می‌کنند.

Aloys d'Haramboure، مدیر اجرایی موسسه بین‌المللی منگنز گفت: «من خطر کمبود در کوتاه مدت نمی‌بینم زیرا ظرفیت‌های زیادی در چین ساخته می‌شود.»

با این حال، بازار ممکن است مجبور شود با حرکت ایالات متحده و اروپا برای ساخت زنجیره تامین مواد باتری خود را تنظیم کند.

رویه‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی در چین گاهی به سختی سایر کشورهای اروپایی و امریکای شمالی و برخی کشورهای افریقایی نیست. هزینه سولفات منگنز بالا که از چین می‌بینید، نسبت به بقیه صنعت واقعی نیست.»

انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۱، امریکای شمالی سالانه به بیش از ۲۰۰ کیلو تن منگنز با خلوص بالا نیاز داشته باشد.

با این حال، این قاره درحال‌حاضر ظرفیت پردازش منگنز با خلوص بالا برای تامین تعداد زیادی از کارخانه‌های گیگا باتری و کارخانه‌های کاتدی در دست توسعه را ندارد.

در اروپا، یورو منگنز در حال توسعه پروژه Chvaletice خود در جمهوری چک است، که تنها منبع طبقه بندی شده و قابل توجه منگنز در اتحادیه اروپا است.

این پروژه مستلزم پردازش مجدد ذخایر منگنز موجود در ضایعات (باطله) از یک معدن از کار افتاده است که بین سال‌های ۱۹۵۱ و ۱۹۷۵ کار می‌کرد.

تقاضای فولاد چین کمتر می‌شود

انجمن آهن و فولاد چین بر این باور است که انقباض بیشتر بخش املاک و مستغلات چین و کند شدن رشد صادرات احتمالا منجر به کاهش جزیی تقاضای فولاد چین در سال ۲۰۲۳ خواهد شد. به گزارش فولاد ایران، انتظار می‌رود اثرات اقدامات دولت چین برای تثبیت روند رشد اقتصادی به کمک سیاست‌های جدید در مورد کرونا به‌تدریج ظاهر شود و این ممکن است به صنعت فولاد داخلی آن کمک کند و از مصرف فولاد حمایت کند. با این حال تداوم رکود در بخش املاک و کاهش رشد صادرات احتمالا باعث کاهش مصرف فولاد خواهد شد. تقاضای فولاد مصرف کننده‌های نهایی در سال ۲۰۲۲ چندان قوی نبود، در حالی که تولید فولاد کاهش چشمگیری نداشته است، ترکیبی که منجر به کاهش نرخ فولاد شد و حاشیه سود کارخانه‌ها را کاهش داد. این انجمن تخمین زده که برای سال ۲۰۲۲، تولید فولاد خام چین به حدود ۱.۰۲ میلیارد تن در برابر ۱.۰۳۵ میلیارد تن در سال ۲۰۲۱ برسد. در یازده ماه اول امسال، حاشیه سود بخش معدن و فرآوری آهن چین تنها ۰.۳ درصد بود که این بخش را در میان ۴۱ بخش صنعتی این کشور در پایین‌ترین رتبه قرار داد، که نشان دهنده تأثیرات محدودی است که محدودیت‌های تولید بر کاهش مشکلات داشته است. در فاصله ژانویه تا نوامبر، سود ناخالص کارخانه‌های فولاد عضو این انجمن به ۹۸.۳ میلیارد یوان (۱۴.۱ میلیارد دلار) رسید که ۷۲.۵ درصد نسبت به سال قبل کمتر بود، در حالی که حاشیه سود فروش کارخانه‌ها تنها ۱.۶۶ درصد بود، که ۳.۸۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل آن کاهش داشت. برای سال نو میلادی اگر دولت چین در مورد کاهش بیشتر تولید فولاد تصمیم بگیرد، مبنای تصمیم گیری باید ظرفیت تولید نصب شده باشد، نه رکورد تولید فولاد خام سال گذشته.

نگاه ویژه مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد به توسعه سرمایه‌گذاری‌ها

با حضور دکتر موسوی نماینده لامرد و مهر در مجلس شورای اسلامی و مهندس فتاحی مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد، جلسات متعددی با چندین گروه سرمایه‌گذاری در دفتر ستاد منطقه ویژه اقتصادی لامرد برگزار گردید.

به گزارش روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی لامرد، با توجه به نگاه مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد در بسط و توسعه سرمایه‌گذاری‌ها در این کانون صنعتی و معدنی، توسعه و گسترش سرمایه گذاری‌ها در اولویت برنامه‌های اجرایی این سازمان قرار گرفت. با رایزنی‌های مختلف با سرمایه‌گذاران و استقبال آنان از ظرفیت‌های منطقه ویژه اقتصادی لامرد، جلسات متعددی با گروه‌های مختلف سرمایه گذاری در حوزه‌های فولادی، پتروشیمی و نیروگاهی برگزار گردید. لازم به ذکر است در حاشیه این نشست‌ها، قرارداد سرمایه‌گذاری حوزه پتروشیمی به ایشان ابلاغ گردید.

روی خط خبر

عقب‌ماندگی ۲۰ ساله مجتمع فولاد میانه

نماینده مردم میانه در مجلس با انتقاد از عملکرد وزارت صمت گفت: وزارت صمت مجتمع فولاد میانه را ساماندهی کند تا زمینه اشتغالزایی برای جوانان فراهم شود.

به گزارش فارس، مهدی اسماعیلی با انتقاد از عملکرد وزارت صمت اظهار کرد: یکی از مطالبات اساسی مردم میانه ساماندهی مجتمع فولاد است چرا که اقدام مناسبی در این رابطه صورت نمی‌گیرد.

وی افزود: با وجود تذکرات و جلسات متعدد برای اینکه عقب ماندگی ۲۰ ساله مجتمع فولاد را ساماندهی ببخشیم و از نزدیک مشکلات آن بررسی شود اما وزارت صمت تاکنون هیچ اقدامی در این رابطه انجام نداده است و لذا انتقاد جدی به وزیر صمت وارد است.

نماینده مردم میانه بیان کرد: بخش اعظمی از مجتمع فولاد سود ده است و به حساب ایمیدرو واریز می‌شود لذا باید با این درآمد فازهای این مجتمع ارتقا یابند و تاکنون باید فاز دهم ساخته می‌شد اما چنین اتفاقی نیفتاده و در همان فاز دوم متوقف شده است.

اسماعیلی عنوان کرد: انتظار می‌رود مسئولان وزارت صمت در محل مجتمع حضور یابند و چالش‌های این شرکت را بررسی کنند تا موانع آن برطرف شود و قطعا این موضوع زمینه اشتغالزایی را فراهم می‌کند.

اختصاص ۲۰۰ میلیارد ریال برای اکتشاف مس و طلا در گناباد

فرماندار گناباد گفت: ۲۰۰ میلیارد ریال برای انجام عملیات اکتشاف و استخراج مس و طلا در این شهرستان واقع در جنوب استان خراسان رضوی توسط دولت تخصیص یافت.

به گزارش ایرنا، رضا نصیری با اشاره به آغاز عملیات اجرایی اکتشافهای مس و طلا از عمق ۱۰۰ تا یک هزار متری در گستره‌ای از روستای نجم آباد بخش کاخک شهرستان گناباد توسط شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در ۱۰ روز گذشته افزود: بر اساس برآوردهای نخست قرار بود در این محدوده معدنی در ابتدا به مس و بعد به طلا دست یابند، اما در روزهای ابتدایی عملیات اکتشافی دستاوردهای اکتشاف بیش از حد انتظار بود و ابتدا به رگه هایی از طلا در عمق زمین دست یافتند. وی با بیان اینکه بعد از اکتشاف مس و طلا، بهره‌برداری از معدن در این منطقه آغاز می‌شود، بیان کرد: این مسئله تحول اقتصادی در منطقه را موجب خواهد شد و علاوه بر مسائل بانکی و مالیاتی بخشی از سود فعالیتهای معدنی این بخش به شهرستان گناباد اختصاص می‌یابد.

علیرضا جلاییان، مدیر مجتمع طرح‌های اکتشافی و معدنی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در استان خراسان رضوی هم گفت: با عنایت به واگذاری پهنه اکتشافی گناباد و بجستان به مساحت تقریبی حدود یک هزار کیلومتر مربع به این شرکت، اقدامات لازم جهت انجام مطالعات پی‌جویی و شناسایی در سطح پهنه مذکور انجام و منجر به شناسایی ۱۴ محدوده اکتشافی اولویت‌دار شد.

وی با اشاره به اخذ پنج فقره پروانه اکتشاف در محدوده‌های چاه مسی، کلاته آهنی، چیلار، کلاته رود گز و بی‌بی غیبی در شهرستانهای گناباد و بجستان طی امسال تصریح کرد: برنامه‌ریزی‌های لازم جهت انجام اکتشافات تکمیلی در دستور کار شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران قرار گرفته و از ابتدای آذر ماه امسال نسبت به جاده سازی‌های مورد نیاز، حفر ترانشه‌های اکتشافی و احداث سکوهای حفاری لازم در محدوده چاه مسی اقدام شد. وی اضافه کرد: همزمان نیز تجهیز و آماده‌سازی محدوده چیلار جهت شروع عملیات اکتشافی در دست اقدام و در ۲ محدوده دیگر نیز در حال تهیه اسناد برگزاری مناقصه انتخاب پیمانکار هستیم. مرکز شهرستان گناباد در فاصله ۲۸۷ کیلومتری جنوب مشهد واقع است.

نسخه جبران عقب‌ماندگی اقتصاد معدنی در مازندران

گروه معدن

اجرا نشدن قوانین زیست محیطی، اعطای بی‌ضابطه معدن به غیرمتخصص‌ها، فقدان اکتشافات سیستماتک و نبود بانک اطلاعاتی اکتشافی طی سال‌های گذشته علاوه بر ایجاد سوءاستفاده مالی و رانت از معادن، سهم این منابع خدادادی در رشد اقتصادی مازندران را هم مبهم کرده که دولت سیزدهم برای رفع این چالش‌ها در تلاش است.

به گزارش ایرنا، ایران یک درصد جمعیت جهان، یک درصد از مساحت جهان و یک درصد از ذخایر معدنی جهان را در اختیار دارد و ایران تنها از یک درصد از ذخایر معدنی خود بهره‌برداری می‌کند، در حالی که براساس استانداردهای جهانی این میزان باید حدود پنج درصد باشد که اگر با استاندارد جهانی از ذخایر معدنی خود بهره‌برداری کند، چندین برابر درآمدهای نفتی، این بخش ارزآوری خواهد داشت. براساس گزارش مرکز آمار ایران، میزان ذخایر معدنی کشورمان ۲۵.۷ میلیارد تن است که سهم سنگ آهک با ۱۷ میلیارد تن، ۶۷ درصد، سنگ آهن ۲.۵ میلیارد تن با ۱۰ درصد و سنگ لاشه ۱.۷ میلیارد تن با ۶.۶ درصد بالاترین میزان است.

با این حال شرایط مازندران هم چندان تفاوتی با آمارهای ملی استخراج معادن ندارد و این استان هم با داشتن معادن متنوع و تنوع ذخایر معدنی از استان‌های غنی از نظر فرآورده‌های معدنی است و تولیدات این بخش هم‌ردیف نفت درآمدزا است. وجود معادنی نظیر فلورین، زغال‌سنگ، شن و ماسه، روی، سیلیس، سنگ‌های زینتی، مرمریت این استان را به یکی از نقاط برخوردار کشور در حوزه معدن مبدل کرده است.

در دهه‌های گذشته در استان مازندران ۲۸۰ فقره پروانه بهره‌برداری معدنی صادر شده که در زمان حاضر ۱۲۰ معدن آن فعال و ۱۱۰ مورد غیر فعال و ۴۰ مورد نیمه فعال و ۱۰ فقره سلب صلاحیت شده است. مهم‌ترین محصولات صادراتی صنایع معدنی استان مازندران نیز شامل سیمان، کلینکر، سفال بام، ظروف چینی، سرب و زغال سنگ حرارتی است.

در ورای موضوع مطرح شده به باور صاحبنظران هیچگاه ظرفیت معدن در رشد اقتصادی مازندران مشخص نبوده و نیست و دغدغه‌هایی از جمله پوشش گیاهی و کوهستانی و صب العبور بودن مناطق مطالعاتی و فقدان اکتشافات سیستماتک، وجود نداشتن بانک اطلاعاتی اکتشافی و معدنی و فقدان زیر ساخت‌های زیر بنایی و عدم وجود صنایع فرآوری مواد معدنی و کمبود تخصص موجب کندی پیشرفت برنامه‌های اکتشافی مواد معدنی در استان شده و سهم این منابع خدادادی در رشد اقتصادی این دیار را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است.

با وجود آنکه سهم صنعت، کشاورزی و گردشگری در رشد اقتصادی استان براساس آمار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مازندران حدود ۷۵ درصد است اما هیچ‌گاه متولیان حوزه اقتصادی استان به جایگاه اقتصادی با حفظ چارچوب‌های محیط زیستی چندان اعتنا نداشتند و این موضوع به عنوان یک ضعف اساسی تنها باعث افزایش رانت و خرید و فروش بی‌ضابطه جواز معدن شده است.

موضوعی که از چشم مدیران ارشد استان در دولت سیزدهم دور نماند و سید محمود حسینی پور استاندار مازندران در آخرین جلسه شورای‌عالی معادن استان «با عنوان اینکه معدن یکی از زیرساخت‌های اصلی رشد اقتصادی در استان محسوب می‌شود و می‌بایست در حوزه معادن سیاست گذاری‌های مناسبی را انجام بدهیم، خاطرنشان کرد: در سند آمایش معدن استان طی سال‌های اخیر سیاست گذاری قابل توجهی صورت نگرفته است و آن چیزی که تا به امروز در استان در صدور مجوز معادن مشاهده می‌کنیم متناسب با تقاضاهایی که در استان شکل گرفت می‌باشد نه براساس آمایشی که ایجاد کردیم.»

«وی همچنین خواستار استقرار یک تیم کارشناسی و حرفه‌ای برای ارزیابی وضعیت معادن استان شد. استاندار با بیان اینکه با توجه به شرایط ویژه مازندران باید از مجموعه معادن استان در رشد اقتصادی استفاده کنیم، اظهار کرد: در موضوع معادن همه چیز باید در اتاق شیشه‌ای قرار گیرد تا سهم معدن در رشد اقتصادی استان روشن شود.» سیمان، شستشو و دانه بندی شن و ماسه، آسفالت بتن آماده، پخت سوم چینی و سرامیک، ظروف چینی، آجر ماشینی، گچ ساختمانی، سنگبری مقره سیلیکونی، سپتیک تانک، آجرهای نسوز، فرآورده‌های بتنی، کنسانتره زغال سنگ، سرب، سیلیس، سفال بام، ورق‌های موج دار سیمانی و مصنوعات سنگی از مهم‌ترین صنایع معدنی فرآوری شده استان است و اکنون با وجود آنکه براساس آمار حدود ۸۰ هزار نفر در حوزه معدن و فرآوری محصولات معدنی در استان مشغول بکار هستند اما به باور صاحبنظران با تکیه به زیرساخت‌ها و رویکردهای فنی، می‌توان این میزان اشتغالزایی و تولیدات فرآوری محصولات معدنی را طی یک دوره پنج ساله به سه برابر افزایش داد.

همچنین فرسودگی ماشین‌آلات خط تولید، نامناسب بودن جاده‌های دسترسی به معادن، فقدان خدمات زیرساختی مانند برق رسانی و کاغذبازی‌های اداری، از چالش‌های اساسی در بخش توسعه صنایع مازندران است که باید در چارچوب مسائل قانونی برای رفع این معضلات تدبیر کرد.

به واقع رشد تولید، صادرات، ارزآوری، اکتشافات، اجرای طرح‌های توسعه و مدیریت کلان حاکم بر آن، جملگی نویدبخش رونقی از جنس جهش تولید برای این حوزه از اقتصاد خواهد بود که در سال‌های آینده ملموس تر از گذشته به ثمر می‌نشیند.

در این مسیر سخت معدن کاران و نیروهای فعال در این حوزه با چالش هایی روبه‌رو بوده‌اند که از آنها گذشته‌اند و البته معتقدند اگر برخی از بی‌مهری‌ها کم بشود شاهد دگرگونی بیشتری در این حوزه خواهیم بود که منفعت آن به اقتصاد مازندران می‌رسد.

کارشناسان معتقدند سازمان نظام مهندسی معدن بازوی اجرایی متخصص و معتمد برای سازمان صنعت، معدن و تجارت محسوب می‌شود که نقش موثری در ارتقای کیفیت کاری و کاهش مشکلات در این حوزه خواهد داشت اما برخی از رفتارهای سلیقه‌ای باعث شده در مواقعی نسبت به نقش و ماموریت‌های آن کم توجهی صورت بگیرد.

استفاده از مسئول فنی در معادن بر طبق ماده ۳۴ قانون معادن و ماده ۶۵ آیین نامه اجرایی مورد اشاره قرار گرفته و همچنین بنا بر ضرورت بهره‌مندی سازمان یافته از تخصص‌های حوزه معادن و صنایع معدنی، سازمان نظام مهندسی معدن در اسفند ۱۳۷۹ و با ۳۷ ماده قانونی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است که اهدف و وظایف قانونی این سازمان در ماده ۲ مورد تاکید و تصریح قرار گرفته و قطعا چنانچه فضای حاکمیتی وزارت صمت بیش تر از گذشته از قابلیت‌های بازوی فنی خویش استفاده نماید، شاهد محقق شدن اهداف قانونی این سازمان خواهیم بود.

■ نوسازی ماشین‌آلات معدنکاوی در اولویت

عباس خدادادی یکی از کارشناسان حوزه معدن در مازندران در گفت‌وگو با ایرنا با بیان این که، معدن در این خطه ظرفیتی مغفول است، گفت: ارزش ریالی، حجم ذخایر، اشتغال پایدار و انرژی مصرفی در تولیدات و اکتشافات معدنی همواره مورد توجه مسئولان بوده است اما اقدام موثری برای تحقق این امر تاکنون شاهد نبودیم.

وی بر ضرورت تجهیز و بروز رسانی تجهیزات معادن استان تاکید و تصریح کرد: فرسودگی ماشین‌آلات به ویژه در معادن قدیمی چالش مهمی برای بهره برداران بخش معدنی است.

خدادادی با بیان این‌که در دهه‌های اول انقلاب دولت با نیاز سنجی در بخش معدنی همکاری مطلوبی با معدنکاران داشت، خاطرنشان کرد: تهیه ماشین‌آلات بخش معدنی در آن سال‌ها با یارانه دولتی میسر بود و بهره برداران معدنی در این زمینه کمتر دچار مشکل می‌شدند.

وی ادامه داد: هزینه واردات دستگاه‌های معدنی بالا است و هر بهره‌برداری توان و امکان خرید آنها ندارد.

این کارشناس حوزه معدن در ادامه با تاکید بر اینکه استخراج مواد معدنی به دلیل فرسوده بودن ماشین‌آلات معدنی منجر به بالارفتن هزینه تولید می‌شود، اضافه کرد: این مسئله توانایی مالی معدنکاران استان را به حداقل می‌رساند و نیز بهره‌وری نامناسب و نبود استخراج علمی و اصولی در بیشتر معادن این استان سبب شده استخراج مناسب و بهینه از ذخایر معدنی صورت نگیرد.

این فعال اقتصادی یادآور شد: وجود ماشین‌آلات به روز منجر به افزایش کیفیت استخراج و کاهش مصرف انرژی و هزینه نگهداری و تعمیرات ماشین‌آلات می‌شود.

خدادادی ادامه داد: ظرفیت و جایگاه اشتغال در حوزه معدن مازندران مغفول باقی مانده که به طور حتم با اصلاح رویه و افزایش هم افزایی در چارچوب مسائل زیست محیطی می‌توان این منبع خدادادی را شکوفا کرد.

■ ضرورت استقرار یک تیم کارشناسی

همچنین سعید متولی، کارشناس ارشد حوزه معدن در گفت‌وگو با ایرنا با بیان این که، با فرآیند ساده تبدیل مواد معدنی می‌توانند به محصول ارزشمند صادراتی تبدیل شود، معتقد است: اگر برنامه‌ریزی و سیاستگذاری برای فرآوری این محصولات به مواد دیگر اتخاذ نشود، به طور حتم ۵۰ درصد کارخانه‌های این ماده معدنی در استان طی سال‌های آینده تعطیل می‌شود.

وی تصریح کرد: ساخت‌وسازهای کشور و جهان به سمتی پیش می‌رود که مصرف سیمان به شیوه سیمان ساختمانی خام منسوخ است و باید در کنار اکتشاف به فکر فرآوری این محصولات اکتشافی باشیم.

متولی با اشاره به مرغوبیت مواد معدنی مازندران، افزود: مواد معدنی مازندران قابلیت کاربرد در صنعت‌های مختلف دارد اما این مواد معدنی نتوانست به خوبی جایگاه خود را در بین مشاغلی مختلف پیدا کند.

این کارشناس ارشد معدن با اشاره لزوم برگزاری دوره‌های آموزشی بررسی ظرفیت‌های معدنی و فرآوری آن در استان برای فعالان اقتصادی و معدن داران واقعی، بیان کرد: ورود به فرآوری محصولات معدنی برای ایجاد اشتغال پایدار در استان ضروری است.

متولی ادامه داد: فروش حجم بالای مواد معدنی به صورت خام برای جلوگیری از تعطیلی معادن یکی از مشکلات اساسی معدنکاران این استان است.

وی، حمایت مسئولان از فعالیت‌های معدنی را یکی از محورهای توسعه مازندران خواند و تاکید کرد: در عمل اتفاق و حمایت خاصی از بخش معدن در این استان رخ نداده است.

این کارشناس ارشد معدن بر ضرورت افزایش ارزش افزوده فروش مواد معدنی تاکید و خاطر نشان کرد: نبود برنامه‌ریزی صورت نگرفته است و آن چیزی که تا به امروز در استان در صدور مجوز معادن مشاهده می‌کنیم متناسب با تقاضاهایی که در استان شکل گرفت می‌باشد نه براساس آمایشی که ایجاد کردیم.

متولی گفت: باید استقرار یک تیم کارشناسی و حرفه‌ای برای ارزیابی وضعیت معادن استان در دستور کار شورای معادن استان قرار گیرد.

■ پرهیز از تشریفات اداری در ساماندهی معادن

از سوی دیگر مهدی رجبی، عضو خانه صنعت و معدن مازندران به ضرورت تامین زیرساخت معادن مازندران تاکید دارد و معتقد است که دولت می‌تواند با دسته بندی معادن و مشخص کردن معدن‌های پایدار نسبت به تامین زیرساخت برای آنها اقدام کند.

به گفته رجبی، برق رسانی به روستاهای دورافتاده در سال‌های گذشته اتفاق افتاد، اما با وجود اثربخشی معادن بر اقتصاد کشور در مورد تامین برق معدن‌ها تصمیمی گرفته نشده است.

وی یادآور شد: فروش مواد معدنی توسط معدن داران به صورت غیرنقدی است اما پرداخت مواردی چون عوارض دولتی، مالیات و دیگر هزینه‌ها باید نقدی انجام شود که سبب تحمیل فشار به بهره‌برداران و کاهش قدرت مالی آنها به مرور زمان می‌شود.

این فعال اقتصادی اظهارکرد: حقوق دولتی یکی دیگر از مشکلات معدن داران استان است که حداقل تقسیط مناسب آن می‌تواند به بهره برداران کمک کند.

وی در ادامه افزود: جایگاه و عملکرد واقعی صنایع معدنی در استان به درستی تعریف نشده و آشنایی با فناوری و داشتن ماشین‌آلات روز دنیا برای ایجاد صنایع معدنی ضرورت دارد.

رجبی ادامه داد: فرآیند قانونگذاری کشور به بهره برداران پروانه بهره‌برداری ارائه می‌دهد و این به آن معناست که معدنکار می‌تواند همزمان اکتشاف، استخراج و فرآوری را انجام دهد.

عضو خانه صنعت و معدن مازندران گفت: همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی می‌تواند برخی از مشکلات را حل و فصل کند؛ از جمله تشریفات اداری را می‌توان کاهش داد.

وی سرمایه‌گذاری در معادن را نوعی تجهیز منابع دولتی برشمرد و یادآور شد: معادن جزو انفال محسوب می‌شود بنابراین تامین زیرساخت ها، افزایش بهره‌وری و بازدهی آنها و حمایت از بهره برداران به نفع دولت است.

رجبی افزود: حمایت دولت در بخش‌های مختلف از فعالیت معدن داران سبب ثبات آن و ترغیب سرمایه‌گذاران می‌شود.

وی گفت: اکتشاف تا فرآوری، هزینه هایی برای بهره برداران به همراه دارد اما کار معدن می‌تواند ارزش افزوده ایجاد کند که نوعی سرمایه‌گذاری است.

عضو خانه صنعت و معدن مازندران تصریح کرد: تغییر رویکردها و نگرش‌ها در زمینه سرمایه‌گذاری بخش معدنی می‌تواند جایگزین مناسبی برای درآمدهای نفتی باشد.

وی، به ضرورت بازنگری برخی از قوانین اشاره و بیان کرد: برخی معادن استان به صورت اسمی بهره بردار دارد اما اگر این معادن به سرمایه‌گذاران و فعالان معدنی واقعی سپرده شود نتیجه مناسبی دریافت خواهد شد.

وی اضافه کرد: فشارهای داخلی اثرگذارتر از تحریم‌های کشورهای خارجی بر معادن و بهره برداران معدنی کشور است.

همچنین سعید عبدی، کارشناس ارشد رشته مهندسی معدن گفت: نبود حمایت از سرمایه‌گذاران بخش معدنی در این استان سبب شده خیل زیادی از این قشر به خاطر سرمایه‌گذاری در مناطق مختلف مازندران ابراز پشیمانی کنند.

وی با اشاره به فشارهای جنگ اقتصادی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران در سال‌های اخیر افزود: در چنین شرایطی حمایت از رشد و توسعه صنایع داخلی بیشتر از گذشته احساس می‌شود و مسئولان اجرایی باید تدابیر درستی در این زمینه اتخاذ کنند.

این کارشناس ارشد رشته مهندسی معدن بیان کرد: با اینکه همواره سخن از حمایت از فعالان عرصه اقتصادی در کشور می‌شود، بهره برداران معادن استان در بخش‌های مختلف بانکی، مالیاتی و بیمه‌ای با مشکلات زیادی رو به رو هستند.

عبدی تاکید کرد: اعتمادسازی و فراهم کردن بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش‌های مختلف چرخه تولید، از اکتشاف گرفته تا محصول نهایی اجتناب ناپذیر است.

این کارشناس ارشد مهندسی معدن به ضرورت آموزش شیوه‌های صادراتی و کسب بازارهای جهانی اشاره کرد و گفت: تدوین کارگاه‌های آموزشی برای آشنایی بهره برداران معدنی با بازارهای بین‌المللی ضرورت دارد.

وی بر اتکا نداشتن به تولید و صادرات یک یا چند مرحله فرآوری محصول تاکید و تصریح کرد: سیاستگذاری مسئولان باید به گونه‌ای باشد که چرخه تولید به سمت محصولات متنوع هدایت شود.

■ لزوم واگذاری معادن نیمه فعال

سید محمود حسینی پور، استاندار مازندران با بیان این که معدن یکی از زیرساخت‌های اصلی رشد اقتصادی در استان محسوب می‌شود، گفت: بدنبال فعال کردن معادن استان هستیم تا شاهد سهم و نقش موثر این حوزه در رشد اقتصادی استان باشیم.

وی در آخرین جلسه شورای‌عالی معادن استان با عنوان اینکه معدن یکی از زیرساخت‌های اصلی رشد اقتصادی در استان محسوب می‌شود و می‌بایست در حوزه معادن سیاست گذاری‌های مناسبی را انجام بدهیم، خاطرنشان کرد: در سند آمایش معدن استان طی سال‌های اخیر سیاست‌گذاری قابل توجهی صورت نگرفته است و آن چیزی که تا به امروز در استان در صدور مجوز معادن مشاهده می‌کنیم متناسب با تقاضاهایی که در استان شکل گرفت می‌باشد نه براساس آمایشی که ایجاد کردیم.

وی گفت: باید استقرار یک تیم کارشناسی و حرفه‌ای برای ارزیابی وضعیت معادن استان در دستور کار شورای معادن استان قرار گیرد.

استاندار با اشاره به این که با توجه به شرایط ویژه مازندران باید از مجموعه معادن استان در رشد اقتصادی استفاده کنیم، اظهار کرد: در موضوع معادن همه چیز باید در اتاق شیشه‌ای قرار گیرد تا سهم معدن در رشد اقتصادی استان روشن شود.

حسینی پور ادامه داد: در درجه اول باید شاهد شفاف‌سازی در معادن استان باشیم و واگذاری معادن باید ساختار معینی پیدا کند و سهم معادن استان باید در اقتصاد مازندران و جایگاه آن در سند آمایش مشخص شود.

وی اضافه کرد: میزان بهره‌وری حاصل از معادن استان باید کاملا مشخص شود و مدیریت استان به‌ویژه سازمان صمت باید روشن کند معادن در رشد اقتصادی و تراکنش مالی در استان چه سهم و نقشی دارد و همچنین انتفاع مردم از معادن باید دیده شود.

نماینده عالی دولت در استان مازندران گفت: باید کاری کنیم معادن استان برای همه مردم نفع داشته باشد که البته این مهم در گرو سیاست‌گذاری راهبردی است. معدن، یک کار تخصصی است و باید سازوکارها در این راستا مشخص شود. بدنبال فعال کردن معادن استان هستیم.

حسینی پور با بیان این که تحول در تشکل‌های معدنی استان برای باز کردن راه سرمایه‌گذاران جدید و شکستن انحصار جهت حل مشکلات مردم می‌تواند اثرگذار باشد، تصریح کرد: همچنین معادنی که سال‌هاست مجوز گرفتند و کاری نکردند باید شناسایی و سرمایه‌گذاران جدید جایگزین این افراد شوند. فعال شدن بخش خصوصی موجب تحرک بیشتر معادن استان می‌شود.

وی یادآور شد: روستاهایی که در ایجاد معادن استان دخیل هستند باید در روند فعالیت آن معادن شریک شوند و برای تحقق این مهم باید سیاست‌گذاری لازم انجام شود.

راهکارهای برون‌رفت از گلوگاه‌های معدن

گروه معدن

معدن یکی از بخش‌های استراتژیک اقتصاد کشور به شمار می‌رود و می‌تواند نقشی گره‌گشا برای مدیریت بحران‌های اقتصادی کشور داشته باشد اما کارشناسان این حوزه معتقدند برای به فعلیت رساندن همه پتانسیل‌های بالقوه این بخش ضروری است که موانع و محدودیت‌های پیش روی آن به‌خوبی شناخته شود و در جهت حذف آنها تلاش کنیم. «روزگار معدن» در این گزارش مشکلات و چالش‌های پیش روی معدن و راهکارهای برون‌رفت از این گلوگاه‌ها را از منظر دو کارشناس و فعال این حوزه بازخوانی کرده است.

تعرفه ترجیحی؛ مزیت صادراتی

علی سلگی کارشناس و فعال معدن گفت: با توجه به تحریم‌های اعمال‌شده در کشور، بخش بازرگانی با چالش‌های عدیده‌ای روبه‌روست به‌طوری‌که در حوزه نفتی عملا صادرات متوقف‌شده است بنابراین برای اداره کشور به صادرات غیرنفتی متکی هستیم و عمده ارزش تجاری غیرنفتی مربوط به حوزه معدن و صنایع معدنی است.

وی به معدنامه گفت: سیاست کلی کشور هم تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش و تولید و صادرات محصولی با حداکثر ارزش‌افزوده است. اما محصولات نهایی به‌ویژه محصولات فولادی بعد از اعمال تعرفه گمرکی، به قیمتی بالاتر از بازار جهانی می‌رسد و توجیه صادراتی آن را از بین می‌رود و به‌این‌ترتیب صادرات شمش به‌صرفه‌تر از صادرات محصول نهایی است و درنتیجه، عمده توسعه کشور در طول زمان به محصولات میانی فولاد گرایش پیداکرده است.

وی ادامه داد: از سوی دیگر با توجه به پایین بودن سود در ابتدای زنجیره، معدنکار نیز به سمت تولید شمش تمایل پیداکرده است. در این حالت شاهد هستیم که از یک‌طرف صادرات محصولات نهایی صرفه اقتصادی ندارد و فعالان را به حلقه میانی سوق می‌دهد و از طرف دیگر سود کم در ابتدای زنجیره، تولیدکننده سنگ‌آهن را به سرمایه‌گذاری در تولید شمش هدایت می‌کند که به‌این‌ترتیب تقارن سرمایه‌گذاری در زنجیره به‌هم‌خورده است. ماحصل این اقدامات، توسعه پایدار صنایع معدنی را به خطر می‌اندازد با این سیاست در آینده نه‌چندان دور در حوزه منابع اولیه سنگ‌آهن دچار کسری جدی خواهیم شد.

▣ قیمت‌گذاری درست

علی سلگی، صادرات را یکی از اولویت‌ها دانست اما تقویت هم‌زمان دیگر حلقه‌های زنجیره را لازمه استمرار تولید دانست و گفت: معدن بخشی هزینه‌بر و پرریسک است و به این دلیل باید قیمت‌گذاری مواد اولیه همچون سنگ‌آهن و کنسانتره را به‌گونه‌ای انجام داد که جذابیت سرمایه‌گذاری افزایش یابد و صرفه اقتصادی داشته باشد و درنهایت شاهد توازنی میان از تولید معدن تا محصولات نهایی باشیم.

سلگی که اخیرا مسئولیت دبیر کلی و عضویت هیئت‌مدیره انجمن سنگ ایران را پذیرفته است و در سخنان خود به صادرات مواد خام اشاره کرد و گفت: متأسفانه در حوزه سنگ‌های ساختمانی، گوهرسنگ‌ها و مواد اولیه غیرفلزی، زنجیره ارزش‌افزوده در کشور تقویت نشده است و این محصولات معدنی به‌صورت مواد اولیه صادر می‌شود، بنابراین در ابتدا باید بر توسعه این موارد برای تکمیل زنجیره و ایجاد ارزش‌افزوده تمرکز کنیم و البته از بازارهای صادراتی آن غافل نمانیم. اما با توجه به عدم بازاریابی درست و نداشتن رایزنان تجاری این بازارها را تاکنون ازدست‌داده‌ایم که باید مجدد سهم خود را در این بازارها از آن خود کنیم. بر این اساس در برندینگ و بازاریابی کار خواهد شد و باید نمایشگاه‌های دائمی در بسیاری از کشورها راه‌اندازی شود

▣ بروکراسی مخل توسعه

این فعال حوزه معدن در ادامه به دیگر چالش‌های حوزه معدن اشاره کرد و گفت: ازجمله اقداماتی که سبب تحول بزرگی در حوزه تجارت در معدن می‌شود، کاهش گسترده سطوح بروکراسی برای صادرات و همچنین یکپارچه‌سازی خدمات بازرگانی است. دکتر سلگی اظهار داشت: اگر خواهان اعتبار در بازارهای جهانی هستیم باید استانداردهای جهانی را رعایت کنیم که قیمت، کیفیت و البته بسته‌بندی را شامل می‌شود. وی در ادامه با انتقاد به روند رایج قیمت‌گذاری گفت: قیمت در بازار آزاد از طریق عرضه و تقاضا کشف می‌شود و تنظیم بازار دستوری چالش بزرگی فرایند دادوستد است. بنابراین اصلاح ساختار قیمت‌گذاری یکی از مهم‌ترین اقدامات در مسیر توسعه صادرات و حتی واردات خواهد بود. سلگی افزود: تکمیل زنجیره ارزش برای برخی محصولات کشور اقتصادی نیست به دلیل شرایط خاص برخی کالاها، شاید فروش و صادرات آن به‌صورت خام صرفه اقتصادی بیشتری داشته باشد.

▣ کریدورهای شمال-جنوب و غرب-شرق

سلگی که اولین گزینه دولت سیزدهم برای نشستن بر صندلی وزارت صمت بوده است، در سخنان خود به ظرفیت‌های معدنی کشورهای منطقه مانند افغانستان و قزاقستان اشاره کرد و گفت این کشورها برای تبادلات محصولات معدنی خود باید به دریای آزادراه داشته باشند و می‌توانند تولیدات خود را از طریق ایران به خلیج‌فارس منتقل کنند. علاوه بر این مسیر زمینی برای صادرات به عراق و سوریه از ایران می‌گذرد. بنابراین کشور باید برای ارائه چنین خدماتی، به‌ویژه در حوزه معدن، کریدورهای شمال-جنوب و غرب-شرق را گسترش دهیم و این مسیرها می‌تواند به‌عنوان منابع درآمدی بزرگ برای کشور تبدیل شود.

لزوم تهیه سند توسعه فناوری

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی (ایمیدرو) با تاکید بر لزوم تهیه سند توسعه فناوری در بخش معدن و صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر، گفت: حمایت از بومی‌سازی، ساخت داخلی و صدور خدمات فنی و مهندسی ضروری است. به گزارش ایرنا، سمیه خلوصی در ادامه سخنان خود به ارائه پیشنهادهایی در خصوص بخش معدن در برنامه هفتم توسعه، چالش بازار صنایع معدنی پرداخت و تاکید کرد: برای صیانت از ذخایر معدنی (معادن فلزی) کشور و افزایش عمر معادن، ضرورت دارد، شرکت‌های تولیدی از ماده معدنی با عیار حد کمتر استفاده کنند یا به افزایش سهم تولید از منابع ثانویه (قراضه) و باطله رو بیاورند. خلوصی در ادامه سخنان خود پیشنهاد کرد: برای تکمیل زنجیره تامین آن بخش از صنایع معدنی که با محدودیت مواجه شده‌اند، می‌توان مواد معدنی موردنیاز را از خارج، در قالب کنسرسیوم‌هایی متشکل از ایمیدرو و شرکت‌های بزرگ معدن و صنایع وابسته، تامین کرد.

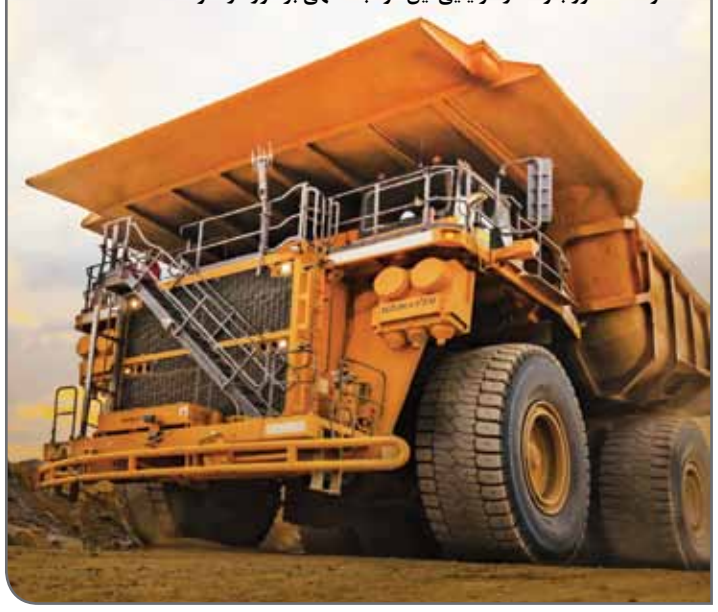
▣ بی‌توجهی به ارزش‌افزوده

خلوصی ضمن اشاره به صدور مجوزهای متعدد در زنجیره فلزات و بی‌توجهی به ارزش‌افزوده تولیدات، گفت: باید برای تکمیل صدور مجوزهای زنجیره ارزش و ارتقای کیفیت تولید تمرکز بیشتری شود. این مسئول ایمیدرو، به فعالیت بنگاه‌های بخش معدن و صنایع معدنی در مقایس کوچک و تمایل آنها به تکمیل زنجیره خودشان در بالادست و پایین‌دست اشاره کرد و گفت: توجه به منافع بنگاهی و در نظر نگرفتن توازن در طول زنجیره، ازجمله مشکلات بخش معدن است. وی درجهت رفع این چالش و به‌منظور افزایش توان رقابتی بین‌المللی بنگاه‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری کشور در حوزه معدن و صنایع معدنی، بر ارائه حمایت‌ها و مشوق‌ها به شرکت‌های سهامی که دارای سهم داخل بیش از ۲۰ درصد یا ارزش بازار ۲ درصد کل بورس و یا اشتغال مستقیم بیش از پنج هزار نفر هستند تاکید کرد.

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو ادامه داد: این راهکار می‌تواند به حمایت از ادغام و بزرگ شدن واحدهای تولیدی معدن و صنایع معدنی منجر شده و امکان بهره‌مندی از مزیت مقیاس را فراهم کند و راهکارهایی نظیر ارائه مشوق و حمایت به سرمایه‌گذارانی که تامین زیرساخت‌ها مشارکت داشته‌اند، در حل مشکلات این بخش بسیار موثر خواهد بود.

سخن پایانی

با توجه به معدن خیز بودن کشور و امکان استفاده از پتانسیل‌های بالقوه آن در تحریم لازم است بیشتر به این حوزه توجه شود و مشکلات و چالش‌های آن برطرف شود تا کشور بتواند از مزایایی این موهبت الهی برخوردار شود.

چگونگی رفع موانع دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد

یک فعال حوزه فولاد، دستیابی به ظرفیت ۷۹ میلیون تن در بخش معدن را نیازمند تلاش بیشتر و برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه عنوان کرد. محسن فرج اللهی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به تقویت سخت‌افزاری و رفع موانع تولید فولاد، اظهار کرد: یکی از معضلات صنعت فولاد کشور که باعث تحمیل هزینه‌های بسیار به صنایع و اقتصاد شده، ضعف زیرساخت‌ها در حوزه حمل‌ونقل و انرژی است. فاصله جغرافیایی میان معدن و صنایع بالاسری با صنایع میانی از یک سو و ضعف سیستم حمل‌ونقل از سوی دیگر، افزایش هزینه‌ها را به همراه داشت و از طرفی، احداث کارخانه‌های میانی در اقلیم نامناسب، باعث به وجود آمدن مشکلات محیط زیستی شده است. وی گفت: صنعت فولاد برای تحقق اهداف سند چشم‌انداز، نیازمند افزایش حمل‌ونقل ریلی تا ۱۰۵ میلیون تن و حمل جاده‌ای و دریایی هر کدام تا ۵۰ میلیون تن در سال است. در حالی که در سال ۱۴۰۰ ظرفیت حمل مواد معدنی از طریق خطوط ریلی حدود ۴۵ میلیون تن بود و برای سال ۱۴۰۴ باید به بیش از ۷۹ میلیون تن در بخش معدنی برسد. این فعال حوزه فولاد، دستیابی به ظرفیت ۷۹ میلیون تن در بخش معدن را نیازمند تلاش بیشتر و برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه دانست. فرج اللهی با بیان اینکه کشور به دلیل کمبود آب، در آستانه تنش آبی بی‌سابقه‌ای قرار گرفته است، گفت: با توجه به میزان مصرف آب برای تولید هر تن فولاد خام و بر مبنای برخی محاسبات، برای تولید سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد در کشور به حدود ۲۹۸ میلیون متر مکعب آب نیاز است. با وجود بحران کم آبی و میزان مصرف بالای آب در بخش کشاورزی، مشکلات حوزه آبریز و از بین رفتن سفره‌های زیرزمینی، تنش آبی در سال‌های آتی یک مانع جدی برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: اگرچه انتقال آب دریا به شرکت‌های فولادی و شیرین‌سازی آن می‌تواند مفید واقع شود اما هزینه انتقال و نگهداری خطوط را باید مدنظر داشت. بنابراین آنچه در طرح‌های توسعه‌ای صنایع فولادی مهم است، احداث کارخانه‌ها در مناطق بدون چالش آبی و هزینه‌زایی نظیر کرانه دریای عمان و خلیج‌فارس است.

کنسانتره مس شهربابک روی ریل افتاد

پس از اتصال کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد به شبکه‌ی ریلی کشور، نخستین محموله‌ی کنسانتره مجتمع مس شهربابک از طریق شبکه ریلی از سونگون به خاتون آباد رسید. به گزارش می‌متالز، حسین محمودی، مدیر مجتمع مس شهربابک گفت: کنسانتره‌ی مورد نیاز کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد در گذشته فقط با حمل‌ونقل جاده‌ای میسر بود، اما در حال حاضر با بهره‌برداری از پروژه‌ی ریلی کارخانه ذوب مس خاتون آباد، انتقال کنسانتره از معدن مس سونگون طی یکی از طولانی‌ترین مسیرهای پیوسته باری ریلی کشور با قطار انجام خواهد شد. وی با اشاره به این مطلب که مسیر ریلی سونگون به خاتون آباد یکی از طولانی‌ترین مسیرهای ریلی پیوسته کشور محسوب می‌شود گفت: اتصال به شبکه‌ی ریلی کشور یک زیرساخت بسیار مهم و کاربردی به شمار می‌رود که ایمنی بسیار بالاتر، کاهش مصرف انرژی، کاهش هزینه‌ها و کوتاهی زمان انتقال کنسانتره جزو مهم‌ترین مزیت‌های این نوع حمل‌ونقل نسبت به حمل‌ونقل جاده‌ای است. محمودی اظهار کرد: قطار در هر سفر، تعداد ۵۰ کانتینر کنسانتره‌ی مس از فاصله‌ی ۱۷۵۳ کیلومتری سونگون را به کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد شهربابک می‌رساند. پروژه‌ی اتصال کارخانه‌ی ذوب مس خاتون آباد به شبکه‌ی ریلی کشور جزو طرح‌های توسعه‌ای مجتمع مس شهربابک است که به طول ۱۷ کیلومتر اجرا و به بهره‌برداری رسیده است.

مدیرعامل سیمید کو:

بیش از یک سوم تولید خود را از دست دادیم

مدیرعامل شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد (سیمید کو) گفت: این شرکت به علت کمبود گاز بیش از یک سوم تولید خود را امسال از دست داده است. محمد مدنی فر در گفت‌وگو با دنیای معدن افزود: گاز یکی از ضروریات فعالیت شرکت‌های فولادی است و هم اکنون عرضه گاز تمام واحدهای گندله‌سازی در منطقه سنگان متوقف شده است. وی با بیان اینکه واحدهای گندله‌سازی در سنگان مصرف گاز زیادی ندارند، تصریح کرد: شاید مصرف گاز در منطقه سنگان به ۳۰ هزار متر مکعب بر ساعت هم نرسد، یعنی کمتر از یک واحد احیاء مصرف گاز دارند، اما متاسفانه گاز واحدهای صنعتی و فولادی در این منطقه قطع و یا بسیار کاهش یافته است. مدیرعامل شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد اظهار کرد: این وضعیت سبب شده که امسال مجموعه سناباد نزدیک به ۴۰ درصد از تولید خود را از دست داده است، زیرا پیش از این نیز از خرداد تا شهریور ماه امسال با قطعی برق مواجه شدیم. مدنی فر یادآور شد: در زمستان ما شاهد قطعی گاز گندله‌سازی‌ها هستیم و در تابستان قطعی برق داشتیم و از ۱۵ آذر ماه امسال با قطع گاز، تولید واحدهای صنعتی گندله‌سازی‌ها متوقف شده است. وی با بیان اینکه امسال پیش‌بینی ما این است که با توجه به قطعی گاز ۴۰ درصد تولید خود را در گندله‌سازی از دست بدهیم، افزود: این در حالی است که تمام سرمایه گذاری‌ها در منطقه سنگان و کشور در صنایع معدنی و فولادی بر اساس تامین انرژی انجام شده است. مدنی فر یادآور شد: با توجه به مزیت‌های انرژی در کشور در حوزه صنایع معدنی و فولادی سرمایه گذاری‌های زیادی انجام شده است و سرمایه گذاران بر اساس این مزیت در این حوزه سرمایه گذاری کرده‌اند. مدیرعامل شرکت سیمید کو افزود: در زمینه کمبود برق در مجموعه سناباد به طرف ساخت نیروگاه برق رفتیم و با تکمیل نیروگاه به دنبال تولید برق مورد نیاز خود هستیم. وی در خصوص تامین آب این مجموعه صنعتی گفت: در زمینه تامین آب به دنبال این هستیم که با جمع آوری پسابهای شهرستان خواف، بتوانیم آب مورد نیاز خود را از این محل تامین کنیم. مدیرعامل شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد افزود: با توجه به شرایطی که به‌وجود آمده است باید در خصوص تامین گاز فولادسازان در حوزه LNG و یا CNG فکر اساسی شود و تنها راه ما در این زمینه همکاری فولادسازان و دولت است تا با همکاری هم بتوانند گاز مورد نیاز واحدهای بزرگ صنعتی و فولادی را تامین کنند. مدیرعامل سیمید کو تاکید کرد: ما به عنوان یک فعال در حوزه فولاد کشور آنچنان مصرف گاز نداریم با این شرایط بیش از یک سوم تولید خود را امسال از دست داده‌ایم. مدنی فر بیان کرد: برای جلوگیری از قطعی گاز ما مجبور هستیم با تعامل با شرکت‌های منطقه کنسرسیومی را تشکیل دهیم تا با ارائه راهکارهای مناسب در منطقه سنگان شاهد قطعی گاز نباشیم.

روی خط خبر

فراخوان تسهیلات خرید ماشین‌آلات تولید داخل

صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی (تحت پوشش ایمیدرو) فراخوان تسهیلات خرید ماشین‌آلات تولید داخل برای معدنکاران را اعلام کرد.

به گزارش معدن نیوز، فراخوان فوق از سوی صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی برای سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ۳۱ استان و جنوب کرمان ارسال شده است. معدنکاران برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام خرید ماشین‌آلات می‌توانند به آدرس www.iranmico.com مراجعه کنند.

گردهمایی صنعتگران معدن، راهسازی و سیمان برگزار می‌شود

دوازدهمین نمایشگاه تخصصی صنایع و ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، سیمان، خدمات و صنایع وابسته پس از چهار سال وقفه در اصفهان برگزار می‌شود.

به گزارش ایراسین، دوازدهمین نمایشگاه ماشین‌آلات معدنی و راهسازی و سیمان از تاریخ ۱۸ تا ۲۱ دی‌ماه در نمایشگاه بین‌المللی اصفهان و با حضور ۷۵ مشارکت‌کننده از استان‌های تهران، اصفهان، یزد، کرمان، البرز، خراسان شمالی، آذربایجان شرقی، خوزستان، سمنان و کردستان برگزار خواهد شد. این نمایشگاه در متراژ ۱۴ هزار متر مربع فضای نمایشگاهی برگزار خواهد شد و شش نماینده از کشورهای آلمان، ایتالیا، سوئد، ژاپن، کره جنوبی و چین نیز در این رویداد تخصصی و نمایشگاهی با رویکرد معرفی آخرین محصولات و کالاهای تولید شد و همچنین خدمات ارائه شده به سایر صنعت‌گران حضور خواهند داشت. در این نمایشگاه کارخانه‌های تولید سیمان، تجهیزکنندگان زنجیره تامین سیمان، فرآورده‌های نسوز، تجهیزات انتقال مواد، نمایندگان ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، تامین‌کنندگان قطعات یدکی ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، معادن سنگ آهن، گندله و کنسانتره، معادن ذغال سنگ، شرکت‌های حفاری و اکتشافی، ماشین‌آلات حفاری اکتشافی، تولیدکنندگان پلی یورتان و تجهیزات آزمایشگاهی حضور دارند. از برندهای مطرح حاضر در این رویداد نمایشگاهی می‌توان از شرکت تیراژه ماشین، پیشتاز صنعت پارسیان، آترا کوماتسو، سامان قطعه، معادن زغال سنگ کرمان، معدنی و صنعتی صبانور و آلومینای ایران، سیمان اردستان، ایران ذوب و متالورژی مصمم اصفهان نام برد. با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده نشست کمیسیون معادن اتاق بازرگان، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان به عنوان یکی از برنامه‌های جنبی و در راستای افزایش بهره‌وری و ارتقای کیفی نمایشگاه برگزار خواهد شد. گفتنی است دوازدهمین نمایشگاه تخصصی صنایع و ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، سیمان، خدمات و صنایع وابسته از تاریخ ۱۸ تا ۲۱ دی‌ماه و ساعت بازدید ۱۰ تا ۱۸ واقع در کمربندی شرق، روبه‌روی منطقه روشن‌دشت میزبان کارشناسان، صنعت‌گران، متخصصان، صاحبان واحدهای تولیدی در حوزه‌های مختلف ماشین‌الان معدنی، راهسازی و سیمان خواهد بود.

رشد ۱۳.۴ درصدی تولید فلزات اساسی

وزارت اقتصاد اعلام کرد: شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در ۶ ماه اول امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶.۶ درصد رشد داشته و از مجموع ۳۳ رشته صنعتی ۱۰ رشته رشد ۲ رقمی را تجربه کرده‌اند.

به گزارش روابط عمومی وزارت اقتصاد، بررسی آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در شش ماه اول سال ۱۴۰۱ به عدد ۲/۱۱۹ رسید که در مقایسه با ۶ماهه اول سال ۱۴۰۰ معادل ۶/۶ درصد افزایش یافته است. بر اساس این آمارها، از ۳۳ رشته صنعتی، ۳۰ رشته رشد مثبت و فقط ۳ رشته رشد منفی داشته‌اند. بیشترین رشد مربوط به تولید سایر وسایل نقلیه با ۵۶.۸ درصد، تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر با ۲۰.۸ درصد، صنایع تولید چوب، محصولات چوبی و چوب پنبه‌ای (غیر از مبلمان) با ۱۸.۵ درصد، تولید آشامیدنی‌ها با ۱۴.۴ درصد و تولید منسوجات با ۱۴.۱ درصد، فلزات اساسی با ۱۳.۴ درصد، بوده است.

در مجموع از ۳۳ رشته صنعتی ۱۰ رشته صنعتی در ۶ماهه اول سال ۱۴۰۱ رشد ۲ رقمی را تجربه کرده‌اند. بانک مرکزی با بررسی تغییرات تولید ۲۴۰۰ واحد صنعتی که دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر هستند، شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی را محاسبه می‌کند.

روزگار معدن

شنبه ● ۱۷ دی ۱۴۰۱ ● ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۷ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۹۹۶

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

صندوق توسعه ملی ۲۰۰۰ میلیارد تومان سهام خرید

معاون سرمایه‌گذاری داخلی صندوق توسعه ملی از خرید ۲۰۰۰ میلیارد تومان سهام شرکت‌های بورسی توسط این صندوق در سال ۱۴۰۱ خبر داد و گفت: علاقه‌مندیم تا سطح ۸۰ میلیارد دلار در طی ۱۰ سال، سرمایه‌گذاری در بخش بالادست انرژی انجام شود.

به گزارش تسنیم، محمدجواد دانش، گفت: صندوق توسعه ملی امسال وارد بازار کامودیتی‌ها از طریق بورس شده است و این صندوق امسال ۲ هزار میلیارد تومان سهام حدود ۱۰ شرکت بورسی را در بازار سرمایه خریداری کرده است. معاون صندوق توسعه ملی گفت: ۹۰ درصد سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در حوزه‌ی انرژی و معادن است. در صندوق توسعه ملی به این نکته مهم توجه داریم که هرچه قدر در صنایع بالادست نفت و گاز سرمایه‌گذاری کنیم، ۴۰ درصد ماحصل مشمول درآمدهای اختصاصی صندوق توسعه ملی است. وی افزود سرمایه‌گذاری برای توسعه یک میدان نفتی و یا گازی از جنس بلند مدت است و مذاکرات مفصلی در این خصوص انجام شده است. دانش خاطرنشان کرد: علاقه‌مندیم تا سطح ۸۰ میلیارد دلار در طی ۱۰ سال سرمایه‌گذاری در بخش بالادست انرژی انجام شود.

در بورس بمانید

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سهام توصیه می‌کنم همچنان در بازار سهام بمانند و با یک پرتفوی مناسب از فرصت‌های بازار استفاده کنند.

به گزارش صدای بورس، علیرضا توکلی کاشی با اشاره به اینکه بازار در بلندمدت همیشه بازدهی خوبی داشته است، گفت: تا به امروز هیچ‌کس در یک دوره چهار ساله در بورس ضرر نکرده است و این آماری است که از سال ۷۰ تا کنون یعنی قریب به ۳۱ سال وجود داشته است.

بنابراین بدون شک سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس سودآور است. توکلی کاشی خاطرنشان کرد: فعالان بازار بدهی هم می‌توانند ضمن بهره‌مندی از افزایش نرخ‌ها در شرایط فعلی، با خرید اوراقی که بازدهی بالاتری دارند، به طور موقت از این شرایط منتفع شوند.

این کارشناس بازار سرمایه در مورد علت کاهش جذابیت بازار سرمایه در شرایط فعلی تصریح کرد: آنچه باعث کاهش جذابیت بازار شده غبارآلود شدن فضای پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد در تمامی حوزه‌ها اعم از بودجه، بانک مرکزی و مقررات بازار سرمایه است، بنابراین اگر اقتصاد و بازار پیش‌بینی‌پذیر باشد، یا به عبارتی پیش‌بینی‌پذیری افزایش یابد، باعث افزایش جذابیت بازار و به دنبال آن جذب افراد بیشتر به بورس می‌شود.

توکلی کاشی با بیان اینکه در شرایط فعلی بازار وابستگی خود را به دلار افزایش داده است، علت آن را غبارآلودی مکانیزم‌های قیمت‌گذاری و ارزش‌گذاری شرکت‌ها ذکر کرد و افزود: از آنجا که سیاست‌های دولت در مورد نرخ بهره و کسری بودجه قابل تشخیص برای بازار نیست، بازار سعی می‌کند ضمن تطبیق خود با دلار، ارزش جایگزینی را در یک سطح مناسب نگه دارد.

به گفته وی، این وضعیت تا زمانی ادامه می‌یابد که بتوان با اتفاقاتی که در سال‌های آینده می‌افتد، روند رشد و سودآوری شرکت‌ها را پیش‌بینی کرد.

ثبت نام ۴۲ میلیون سهامدار در سامانه سجام

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد: با ثبت نام بیش از ۴۱۱ هزار سهامدار در سامانه سجام در فصل پاییز امسال، تعداد ثبت نام‌کنندگان از ۴۲ میلیون نفر عبور کرد.

به گزارش ایرنا، اطلاعات منتشر شده از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، نشان می‌دهد: با ثبت نام ۴۱۱ هزار و ۱۳۷ سهامدار در سامانه سجام که در ۳ ماه پاییز امسال صورت گرفته است، مجموع تعداد ثبت‌نام‌ها در این سامانه با عبور از ۴۲ میلیون نفر به ۴۲ میلیون و ۱۲۷ هزار و ۶۶۴ سهامدار رسید.

احراز هویت بیش از ۳۵ میلیون سهامدار بر اساس آمارهای موجود در سومین فصل امسال، تعداد ۳۴۷ هزار و ۳۵۷ سهامدار با تکمیل فرآیند ثبت نام، نسبت به احراز هویت در سجام اقدام کرده‌اند که در مجموع از ابتدا تا پایان آذر ماه امسال، ۳۵ میلیون و ۱۰ هزار و ۹۳۵ سهامدار در سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) احراز هویت انجام داده‌اند.

در فصل پاییز سهامداران ۱۰ استان تهران با ۷۰۲۳۱ نفر، خوزستان با ۲۵۶۶۰، لرستان با ۲۴۳۲۱ نفر، هرمزگان با ۲۳۰۱۸ نفر، اصفهان با ۲۲۶۰۵ نفر، آذربایجان شرقی با ۲۲۰۲۳ نفر، خراسان رضوی با ۲۰۷۲۶ نفر، گلستان با ۲۰۰۴۶ نفر، فارس با ۱۹۹۶۶ نفر و کرمانشاه با ۱۱۷۱۱ نفر بیشترین میزان ثبت نام در سامانه سجام را انجام داده‌اند.

سجام یک سامانه زیرساختی برای شناسایی مشتریان جهت ورود به باشگاه بزرگ بازار سرمایه ایران است که تمام فعالان این بازار اعم از سرمایه‌گذاران، مشتریان و مدیران نهادها در این سامانه، فقط یک بار برای همیشه اطلاعات خود را در آن ثبت خواهند کرد و پس از احراز هویت حضوری و غیر حضوری قادر به دریافت خدمات مبتنی بر داده‌های تایید شده خواهند بود.

بر اساس این گزارش، از طریق این سامانه اطلاعات هویتی، شماره حساب، شماره موبایل، آدرس الکترونیکی و اقامت دایمی فرد ثبت می‌شود و از آن به بعد هیچ نهاد مالی نیازی به دریافت مجدد اطلاعات آن سهامدار را ندارد. سهامداران می‌توانند با مراجعه به سایت www.sejam.ir ثبت‌نام و احراز هویت سجام را به صورت الکترونیکی انجام دهند.

سیگنال تورمی برنامه دولت برای بازار سهام

گروه معدن

بسیاری از کارشناسان معتقدند که دولت از ابزارهای پولی برای مهار تورم و نقدینگی به خوبی استفاده نکرده و به دلیل ناترازی بانک‌ها به زودی شاهد افزایش هزینه‌های تولید و اثر آن بر بورس خواهیم بود.

در حالی دولت وعده مهار نقدینگی و ثبات اقتصادی را داده که عملا سیاست‌های پولی در مسیر افزایش هزینه تسهیلات اجرایی شده‌اند. از این‌رو بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند که به زودی شاهد رشد نرخ تسهیلات و افزایش قیمت تمام شده تولید خواهیم بود و اثر آن بر بازار سرمایه به صورت کاهش حاشیه سود شرکت‌ها نمایان خواهد شد.

هر جراحی را نمی‌توان روی اقتصاد انجام داد

وحید شقاقی، مشاور وزیر اقتصاد و امور دارایی در گفتگو با بازار درباره اثر تورمی سیاست‌های کلان اقتصادی کشور گفت: اقتصاد کشور کاملا تحت‌تاثیر نقدینگی قرار گرفته و سیاست‌های اقتصادی دولت هم برای بخش‌های مولد بیشتر هزینه بر شده است که می‌تواند تبعات آن روی حاشیه سود شرکت‌ها اثرگذار باشد، در حالی که اگر اصلاحات ساختاری در نظام بانکی و تجاری اجرا می‌شد شاید نیازی نبود که نرخ سود بانکی به عنوان یک ابزار هزینه‌ساز برای مهار نقدینگی استفاده شود.

وی با بیان اینکه اقتصاد ایران مانند یک بیمار قلبی با مشکلات زمینه‌ای است، به همین دلیل نمی‌توان هرگونه جراحی روی آن انجام داد، تصریح کرد: اگر زمان و پول کافی وجود داشته باشد روش اصولی این بود که این بیماری به صورت ریشه‌ای از طریق جراحی حل شود و اگر مولفه‌های لازم وجود نداشته باشد بیمار در شرایط وخیم قرار گرفته و فرصت جراحی هم وجود ندارد، به همین دلیل ابتدا باید بیمار احیا شود و به حالت تعادل برگردد و بعد از اینکه در وضعیت طبیعی برگشت جراحی‌های بعدی انجام شود. در شرایط کنونی اقتصاد ایران یک بیمار بدحال است که جراحی‌پذیر نیست و ابتدا باید احیا شود.

وی درباره دلایل عمیق بودن اصلاح ساختاری در اقتصاد ایران، تصریح کرد: ساختار بانک‌های ایران و ساختار تجاری حداقل ۵۰ ساله معیوب است و نتوانسته‌ایم استراتژی توسعه صادرات محور داشته باشیم و در کنار آن مشکلات دیگری هم داریم و تحریم‌ها هم فشار زیادی به اقتصاد کشور وارد کرده که نمی‌توانیم در کوتاه‌مدت مشکلات را حل کنیم، به همین دلیل فعالیت بنگاه‌های اقتصادی هم تحت‌تاثیر قرار گرفته است.

مشاور وزیر اقتصاد و امور دارایی با تاکید بر اینکه دولت وقتی به نرخ سود برای مهار نقدینگی متوسل شده باید همه تبعات منفی آن را پذیرد، تصریح کرد: به طور قطع نرخ رکود اقتصادی در مقطع کنونی تشدید می‌شود و سایر بازارهای مالی همچون بورس را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. به همین دلیل به صورت دومینو وار اثر سیاست‌های اقتصادی در بنگاه‌ها و بازارهای مالی کشور نمایان می‌شود.

شقاقی با بیان اینکه وقتی بانک‌ها نا ترازی دارند نرخ بهره ابزار کارآمدی نیست، تصریح کرد: به طور قطع بانک‌ها برای پوشش هزینه‌های ناشی از پرداخت سود سپرده، نرخ تسهیلات را بالا می‌برند و این راهبرد به نوعی منجربه رکود اقتصادی در کشور می‌شود و بنگاه‌هایی که سرمایه در گردش پایینی دارند نمی‌توانند منابع مورد نیاز خود را با نرخ‌های متعارف تامین کنند و این هزینه‌های بالاتر برای تولید است.

وی با تاکید بر اینکه دولت به غیر از مکانیسم نرخ سود می‌توانست از طریق افزایش سرمایه‌گذاری بلندمدت در بازار، نقدینگی را مهار کند، گفت: دولت در این مسیر به جز حمایت از بازار سهام باید فرایندها را تغییر دهد، در شرایط کنونی کسی تمایل ندارد در بلندمدت سرمایه‌گذاری کند و ساختار باید به نحوی انجام شود که بازدهی بازار سهام بیشتر از سایر بازارهای موازی شود و این مسئله علاوه‌بر اینکه تامین مالی نقدینگی بنگاه‌ها را تسهیل می‌کند نقدینگی جامعه را هم جذب می‌کند و به نوعی مانع از نوسانات ارز و ... می‌شود.

وی با اشاره به اینکه در شرایط کنونی وقتی بازار سرمایه نتوانسته نقدینگی را جذب کند این نقدینگی وارد بازارهای موازی شده است، گفت: بانک مرکزی باید از ابزار نرخ سود بانکی به درستی استفاده کند تا نوسانات بازارهای مالی هم گرفته شود، اما در شرایط کنونی این اتفاق نیفتاده است.

آیا چرخه رکود شرکت‌های بورسی فعال می‌شود؟

هرچند بسیاری از شرکت‌های بزرگ ایران در بورس کامودیتی محور هستند و به نوعی کالاهای پایه تولید می کنند، اما تورم به صورت دومینووار عمل می‌کند و وقتی کالای پایه به نسبت هزینه‌ها گران شود به چرخه پایین‌دستی منتقل می شود و به همین منوال همه شرکت‌های بورسی تحت‌تاثیر رشد هزینه‌ها وارد چرخه رکود می شوند. جواد صلاحی، کارشناس اقتصادی در گفتگو با بازار با اشاره به اینکه دولت در به‌کارگیری از ابزارهای پولی برای مهار تورم تنها به اهداف کوتاه‌مدت فکر می کند، گفت: به طور قطع راهبرد کنونی دولت مهار نقدینگی از طریق گواهی سپرده است، اما با توجه به اینکه اقتصادی ایران تورمی بوده و بسیاری از شرکت‌ها با هزینه سربار و کاهش سرمایه در گردش مواجه هستند این مساله می تواند آنها را با چالش مواجه کند.

جواد صلاحی با بیان اینکه رکود اقتصادی موجود در بازار که در نتیجه کاهش تقاضا بروز کرده باعث انبار کالاها در انبار تولیدکننده‌ها شده است افزود: در چنین شرایطی شرکت‌ها برای تولید محصولات جدید نقدینگی کافی ندارند، زیرا محصولات با تقاضای پایین مواجه هستند و از طرف دیگر زمینه برای صادرات چندان وجود ندارد، در این حالت آنها برای تامین مواد اولیه مورد نیاز خود به تسهیلات روی می‌آورند و وقتی نرخ تسهیلات بالا باشد عملا این هزینه‌ها روی قیمت کالا کشیده می‌شود و به رکود بازار دامن می زند، زیرا مصرف‌کننده‌ها در مقابل قیمت‌های جدید بازهم تقاضای خود را کاهش می‌دهند.

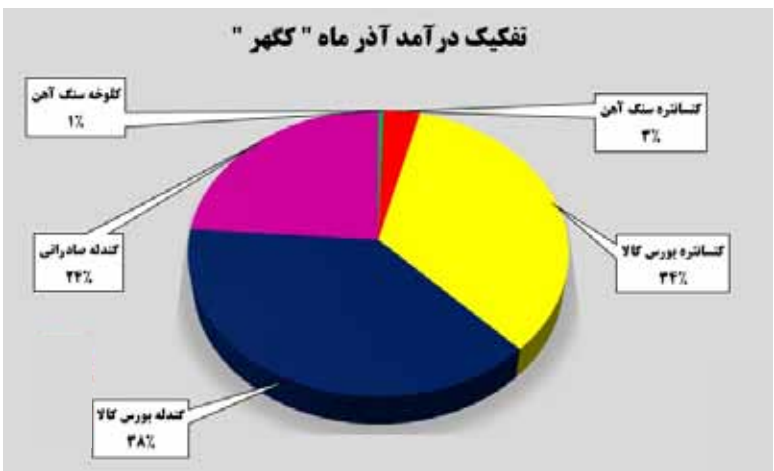
عکس: آیدا فریدی

پایان خوش برای سال مالی «کگهر»

درآمد ماهانه‌ی شرکت سنگ‌آهن گهر زمین در آذرماه نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز ۲۸۳ درصد رشد را تجربه کرد.

به گزارش بورس نیوز، شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در گزارش فعالیت ماهانه‌ای که در آذرماه (سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۱) منتشر کرد از فروش محصولات خود در بازار داخل و خارج کشور کسب درآمد کرد، میزان درآمد عملیاتی که کگهر از فروش این محصولات شناسایی کرد برابر با ۳ هزار و ۹۸۹ میلیارد تومان بود. شرکت سنگ‌آهن گهر زمین در دوازدهمین و آخرین ماه از سال مالی به درآمد تجمیعی ۳۰ هزار میلیارد تومانی دست پیدا کرد که عمده درآمدزایی این شرکت از فروش در بازار داخل کشور بود.

میزان درآمدی که شرکت سنگ‌آهن گهر زمین در نهمین ماه از امسال به سهامداران خود اعلام کرد مربوط به فروش محصولات تولیدی خود در بازار داخلی و خارجی بود.

میزان سرمایه به ثبت رسیده سنگ‌آهن گهر زمین در پایان سال مالی برابر با ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بود.

روند درآمدزای «کگهر»

درآمد ماهانه‌ای که شرکت سنگ‌آهن گهر زمین در نهمین ماه از امسال به ثبت رساند در مقایسه با ماه گذشته که ۲ هزار و ۵۱۳ میلیارد تومان درآمدزایی داشت، ۵۹ درصد افزایش (نزدیک به یک هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان) درآمدزایی را مشاهده کرد و نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز ۲۸۳ درصد رشد را تجربه کرد.

درآمد ماهانه‌ای که «کگهر» در آذرماه از فروش محصولات شناسایی کرد نسبت به میانگین درآمدی در ۱۱ ماه گذشته ۶۸ درصد افزایش پیدا کرد، درآمد تجمیعی که «کگهر» در پایان سال مالی از فروش محصولات داخلی خود شناسایی کرد در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۴ درصد افزایش درآمد را تجربه کرد.

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)	
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱
سنگ آهن گهر زمین	کگهر	۳.۹۸۹	۲.۵۱۳
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	درآمد های تجمیعی از ابتدای سال مالی (میلیارد تومان)	
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آذرماه ۱۴۰۰
۲.۵۰۰	فعالیت ماهانه	۳۰.۰۵۹	۲۲.۰۶۹

درصد تغییرات
٪۵۹
درصد تغییرات
٪۳۶

تفکیک درآمد آذرماه «کگهر»

بر اساس گزارش فعالیت ماهانه‌ای که «کگهر» در آذرماه از خود منتشر کرد بیان‌گر آن بود که بیشترین تقاضای مشتریان برای «گندله» در رینگ معاملاتی بورس کالا بوده است که از فروش آن محصول به درآمدزایی یک هزار و ۵۳۱ میلیارد تومانی دست‌یافت و همچنین میزان درآمدی که در این دوره از فروش «گندله» در بورس کالا کسب کرد ۳۸ درصد از درآمد ماهانه را تشکیل می‌دهد. بیشترین درآمدزایی کگهر از فروش «گندله» در بورس کالا بود، «کگهر» نرخ فروش این محصول را برابر با ۲ میلیون و ۶۹۰ هزار تومان اعلام کرد و همچنین این نرخ نسبت به ماه گذشته کاهش ۶ درصدی را به دنبال داشت. محصولات دیگری که توسط شرکت سنگ‌آهن گهر زمین به فروش رسید عبارت است از کنده صادراتی، کنسانتره و کلوخه سنگ‌آهن که دراین‌بین «کنسانتره در بورس کالا» با کسب درآمد یک هزار و ۳۵۲ میلیارد تومانی بیشترین درآمدزایی را به همراه داشت.

گالوانیزه‌های صادراتی «فجر» آب شد

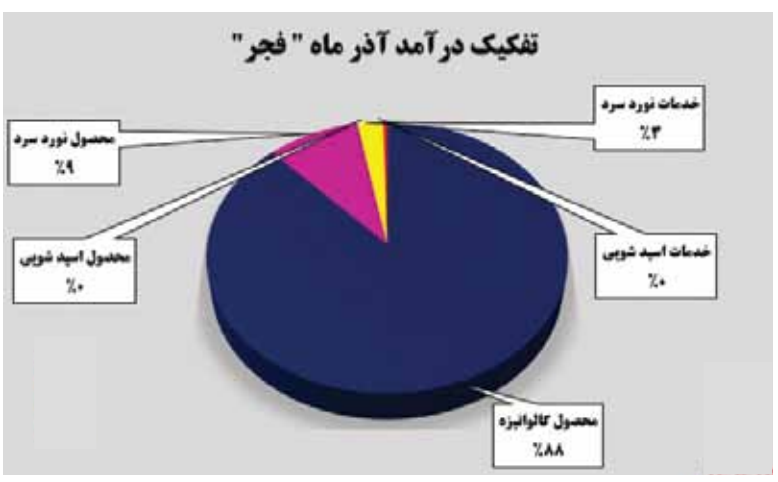
فولاد امیرکبیر کاشان نسبت به ماه گذشته کاهش ۶۳ درصدی میزان درآمد از محصول گالوانیزه صادراتی را تجربه کرد. به گزارش بورس نیوز، شرکت فولاد امیر کبیر کاشان در گزارش فعالیت ماهانه‌ای که در آذرماه امسال منتشر کرد، میزان درآمدی که از فروش محصولات خود در بازار داخل و خارج از کشور به‌دست آورد برابر با مبلغ ۳۸۱ میلیارد تومان بود و همچنین درآمدهای تجمیعی این شرکت فولادی در ۹ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی تاکنون ۳ هزار و ۴۶۶ میلیارد تومان اعلام‌شده است. میزان سرمایه‌ای که فجر در ۹ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی تاکنون به ثبت رساند برابر با ۲۴۶ میلیارد تومان بود همچنین این شرکت برای چهارمین ماه متوالی فروش صادراتی‌اش با کاهش همراه بوده است. این شرکت با نزول همراه شده است.

روند درآمدزایی «فجر»

درآمد ماهانه فولاد امیرکبیر در آذرماه امسال نسبت به ماه گذشته ۱۱ درصد کاهش را به دنبال داشت و در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته نیز ۴۳ درصد ریزش را در این دوره از خود بر جای گذاشت، از ابتدای سال مالی تا انتهای آذرماه نیز میزان درآمدهای این پتروشیمی با کاهش اندکی روبه‌رو بود. فولاد امیرکبیر کاشان در آذرماه ۳۸۱ میلیارد تومان درآمد شناسایی کرد که نسبت به ماه گذشته ۱۱ درصد کاهش داشته است و از ابتدای سال مالی تا انتهای آذرماه امسال نیز میزان درآمدهای تجمیعی خود را ۳ هزار و ۴۶۶ میلیارد تومان به ثبت رساند. «فجر» میزان درآمدی که در آذرماه امسال اعلام کرد از فروش محصولات در بازارهای داخل و خارج از کشور بود که بیشترین درآمد را از فروش محصولات در بازار داخل کشور با ۳۴۳ میلیارد تومان کسب کرد، این میزان درآمد دربرگیرنده ۹۰ درصد از درآمد ماهانه بود، همچنین گفتنی است که میزان درآمد به‌دست آمده در آذرماه بیش از یک درصد پایین‌تر از میانگین درآمدی در ۸ ماه گذشته بود.

تفکیک درآمدزایی «فجر»

فولاد امیرکبیر کاشان در آذرماه از فروش محصولات و ارائه خدمات، کسب درآمد کرد، اکنون در نهمین ماه از امسال بیشترین میزان درآمدی که «فجر» به‌دست آورد مربوط به «محصول گالوانیزه (داخلی)» ۳۰۹ میلیارد تومان بود. «محصول نورد سرد (داخلی)» نیز با درآمدزایی ۳۴ میلیارد تومانی در جایگاه بعدی قرارگرفت، در آذرماه عنوان بیشترین نرخ فروش نیز به «محصول گالوانیزه (داخلی)» با ۲۸ میلیون و ۲۲۰ هزارتومان در ازای هر تن تعلق گرفت. همان‌طور که گفته شد «فجر» بیشترین درآمدزایی را از فروش محصولات در بازار داخل کشور داشت و از ابتدای سال مالی تاکنون که ۹ ماه از آن می‌گذرد بیش از ۳ هزار میلیارد تومان درآمدزایی از فروش این محصولات داشته است.

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)	
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱
فولاد امیرکبیر کاشان	فجر	۳۸۱	۴۳۱
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	فروش ماهانه (هزار تن)	
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۰
۲۴۶	فعالیت ماهانه	۳.۴۶۶	۳.۸۱۷

درصد تغییرات
٪۱۱
درصد تغییرات
٪۹